

edícia

omega

TO SME MY

Literárny klub Omega

1996–2016

Trenčín 2016

©

Texty, fotografie, ilustrácie:
Literárny klub Omega – autori

ISBN 978-80-85135-54-1

Dejiny

Slovo na úvod

Dvadsať rokov. Toľko má náš literárny klub. Je to veľa či málo? Odpoveď asi nebude jednoznačná, závisí od uhla pohľadu. Isté je, že za tie roky sa v klube stretli desiatky ľudí. Ľudia prichádzali aj odchádzali, niektorí zostali dlhšie, iní kratšie. Menili sa tváre, menila sa forma, ale náplň literárneho klubu zostávala v podstate nemenná: diskusie o písaní, čítanie a posudzovanie textov, vzájomná kritika a zároveň podpora a v neposlednom rade publikačná činnosť.

Pri príležitosti dvadsiateho výročia založenia klubu vydávame tento zborník, chceme si tak pripomenúť naše doterajšie snaženia a oboznámiť s nimi aj širšiu verejnosť.

Prvá časť zborníka prierezovo približuje prejdenú cestu, počnúc založením klubu a končiac aktivitami posledného obdobia. Druhá časť obsahuje anotácie zborníkov a almanachov, teda kolektívnych vydaní našich literárnych prác. V tretej časti sú stručne predstavení, aj prostredníctvom ukážok z tvorby, súčasní i bývalí členovia klubu – no nie všetci, svoje miesto tu majú tí, ktorí včas dodali potrebné informácie a súhlasili s ich uverejnením. Pritom treba poznamenať, že nie s každým sme mali možnosť skontaktovať sa.

Literárny klub Omega pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne už dve desaťročia naplňa svoje poslanie. Vďaka za to patrí všetkým jeho priaznivcom a podporovateľom.

Ján Maršálek

Tak plynie čas

Dvadsať rokov v živote človeka, je to veľa alebo málo? Hodnotíme a odpovedáme podľa zážitkov, splnených predsavzatí a plánov – čo chceme v živote ešte docieľiť. Premýšľam, ako charakterizovať dvadsať rokov pôsobenia Literárneho klubu OMEGA pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne.

Začnem krátkou exkurziou do začiatkov klubu. Založenie klubu sa uskutočnilo na základe výzvy Záujmového združenia autorov slovenskej literatúry pri vydavateľstve ODKAZ v Bratislave. Písomne sme oslovili vedenie stredných škôl so žiadosťou o pomoc pri spropagovaní informácií pre študentov so vzťahom k písaniu a redaktorov školských časopisov.

Za účasti predsedu Záujmového združenia autorov slovenskej literatúry básnika a vydavateľa Ľudovíta Fuchsa a podpredsedu básnika Vojtecha Kondróta (už nie sú medzi nami), sme pripravili stretnutie so zámerom založiť klub. Garanciu prevzala vtedy Okresná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne. Dátum založenia klubu je 25. september 1996. Za predsedu bol jednohlasne zvolený Ján Maršálek. Povoláním technik, ale dušou básnik. Venuje sa aj literárnej kritike a publicistike. Je členom Spolku slovenských spisovateľov a klub vedie doteraz.

Literárny klub OMEGA je jediným klubom svojho zamerania v Trenčíne, voľne združujúcim literárne činné osoby a priaznivcov literárnej tvorby. Stretnutia v klube bývajú pravidelne, prvý štvrtok v mesiaci, v spoločenskej miestnosti Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne na Hasičskej ulici. Členovia sa zúčastňujú stretnutí so spisovateľmi, prezentácií kníh, spolupracujú a sú nápomocní pri organizovaní kultúrno-spoločenských podujatí. Viacerí členovia sú úspešnými účastníkmi mnohých literárnych súťaží, nielen Literárnej súťaže Jozefa Braneckého, pri organizovaní ktorej členovia klubu aktívne pomáhajú. Kontakty s inými literárnymi

klubmi a účasť na nimi pripravovaných podujatiach sú prínosom aj pre klub OMEGA.

Stretnutia v literárnom klube, to sú stretnutia ľudí rovnakej krvnej skupiny, so záujmom o písanie, písané slovo. Niekedy len obyčajné ľudské stretnutia. Stretnutia ľudí tvoriacich na amatérskej alebo profesionálnej úrovni. Tieto stretnutia dávajú možnosť nájsť ľudí s podobným myslením, možnosť výmeny myšlienok, názorov.

Snahou vedenia klubu je vytvárať podmienky, umožniť otvorene vysloviť svoj názor na tvorbu, dať priestor tým, ktorí majú záujem o umelecký rast, ktorí chcú prijať aj kritiku, nielen pochvalu.

Dôležitým výstupom činnosti klubu sú literárne zborníky, resp. časopisy, čo sa pomocou sponzorov, dotácií, vlastnou technickou a finančnou spoluúčasťou darí prostredníctvom Edície Omega. Viacerí členovia vydali svoje prozaické diela alebo zbierky poézie. K dvadsiatemu výročiu založenia klubu sme pripravili zborník *To sme my*.

Literárne kluby, medzi ne patrí aj klub OMEGA, hľadajú neustále svoju profiláciu, organizačné formy, so zámerom svoju činnosť urobiť prítlačlivou, hlavne pre začínajúcich autorov. Postupne v kluboch prebieha aj generačná výmena, niektoré kluby zanikajú, ale aj vznikajú, obnovujú sa.

Zostáva veriť, že OMEGA bude pokračovať aj nasledujúcich tridsať, štyridsať... rokov.

Jana Poláková

Z klubového kalendára

(Dátumy a podujatia)

Marec 1996 – Pozvanie pre literárnych tvorcov za účasti básnika a vydavateľa Ľudovíta Fuchsa a básnika Vojtecha Kondróta, so zámerom založiť okresný klub Združenia literátov Slovenska.

Jún 1996 – Koordinačné centrum knižníc Slovenskej národnej knižnice zasiela prípis o zriaďovaní literárno-umeleckých klubov.

September 1996 – Založenie okresného klubu Združenia literátov Slovenska (Literárneho klubu OMEGA).

November 1996 – Prvé stretnutie záujemcov v klube OMEGA.

Marec 1997 – Seminár o činnosti klubov v Rimavskej Sobote, zúčastnila sa J. Poláková.

Marec 1997 – Stretnutie literárnych tvorcov v klube za účasti predsedu združenia básnika a vydavateľa Ľudovíta Fuchsa.

November 1997 – Prezentácia básnickej zbierky Daniela Šedoviča, knihu vyprevadil na cestu k čitateľom literárny kritik a teoretik Doc. PhDr. Viliam Marčok.

Máj 1998 – Hostia v literárnom klube: básnik Vojtech Kondrót a básnik a spisovateľ Ján Majerník.

November 1998 – Host' v klube OMEGA: šéfredaktor časopisu Dotyky Maroš Bančej.

Január 1999 – Stretnutie v klube so spisovateľom MUDr. Ladislavom Kvasničkom.

Apríl 1999 – Host'om v klube popredný predstaviteľ strednej spisovateľskej generácie Tomáš Janovic.

December 1999 – Prezentácia zborníka Literárneho klubu OMEGA Nepovinné čítanie I.

Marec 2000 – Prezentácia básnických zbierok členov klubu Martina Bielika a Martina Kováča. Zbierky vyprevadila medzi čitateľov spisovateľka Margita Ivaničková.

Máj 2000 – Stretnutie v klube s predsedom klubu Poet v Prievidzi, básnikom Ondrejom Čiliakom.

Október 2000 – Účasť členov klubu OMEGA na literárno-hudobnom večere s prezentáciou vlastnej tvorby: Literárny Zvolen.

Február 2001 – Prezentácia zbierky člena klubu Tomáša Turnera s názvom Básne.

Október 2001 – Prezentácia básnickej zbierky Medzi nami predsedu LK OMEGA Jána Maršálka.

December 2001 – Predvianočné stretnutie: Rok 2001 v tvorbe členov klubu OMEGA.

Marec 2002 – Prezentácia zborníka Nepovinné čítanie II.

Jún 2002 – Hudobno-literárne pásmo v spolupráci s LKMsK Ľ. V. Riznera v Novom Meste nad Váhom, nazvané Chveješ sa vánkom môjho plameňa.

Júl 2002 – Výstup členov klubu na vrch Krasín.

September 2002 – Prezentácia knihy Jána Maršálka Cesta z kruhu, za účasti básnika Ľudovíta Fuchsa.

Máj 2003 – Domovina moja plná krásy – hudobno-literárne pásmo pripravené s Úniou žien Slovenska.

Jún 2003 – Prezentácia zborníka Nepovinné čítanie III.

August 2003 – Výlet členov OMEGY na Čachtický hrad, prehliadka múzea a kostola.

Marec 2004 – Stretnutie v literárnom klube s básnikom Pavlom Stanislavom.

December 2004 – Prezentácia zborníka členov LK OMEGA Dialógy s časom.

Február 2005 – Účasť na prezentácii zborníka Literárneho klubu Poet v Prievidzi V jazerách nepoznania, zúčastnili sa: Rudolf Dobiáš, Ján Maršálek, Jana Poláková a Mária Španiková.

Jún 2005 – Literárna noc v trenčianskej knižnici.

September 2005 – Stretnutie literárnych klubov TSK v Trenčíne v rámci Roka Rudolfa Dilonga, ktorého život a tvorbu priblížil spisovateľ Rudolf Dobiáš.

Október 2005 – Prezentácia básnickej zbierky členky klubu Janky Fabovej Mesto v srdci.

Január 2006 – Prezentácia zbierky poézie člena klubu Miloša Ondruška Začiatok obdobia dažďov.

Marec 2006 – Stretnutie so spisovateľmi Ondrejom Čiliakom, Igorom Hochelom, Jaroslavom Rezníkom a Rudolfom Dobiášom pri desiatom výročí vzniku LK OMEGA.

Jún 2006 – Stretnutie členov LK OMEGA na Trenčianskom hrade.

August 2006 – Literárna noc v trenčianskej knižnici.

November 2006 – Prezentácia zborníka členov LK OMEGA Otvorená krajina.

August 2007 – Literárna noc v knižnici 2007, prezentácia občasnika Priestor.

September 2007 – Účasť členov na stretnutí literárnych klubov ako sprievodného podujatia 53. ročníka Hviezdoslavovho Kubína.

Marec 2008 – Beseda s dramatikom Jánom Solovičom a prezentácia jeho knihy Moje radosti.

Apríl 2008 – Rozlúčka na poslednej ceste s členom klubu OMEGA Pavlom Matejkom.

Máj 2008 – Prezentácia tvorby členov LK OMEGA na trenčianskom Korze.

Máj 2008 – Čítačka „Láska v poézii“ členov klubu OMEGA a spomienkový medailón na Martina Kukučina (z knihy Petra Štrelingera Láska a smrť).

Júl 2008 – Literárna noc v knižnici 2008 – hosťami boli členovia Poľského klubu v Trenčíne.

Október 2008 – Rozhovory v klube o slovenskej literatúre s členkami združenia FEMINA Vierou Valachovičovou-Ryšavou a Vierou Švenkovou.

December 2008 – Prezentácia knižky nepočujúcej autorky, členky LK OMEGA Magdalény Pilarovej Neskutočný svet v kultúrnom stredisku Kubra.

September 2008 – Stretnutie v klube OMEGA so Svetlanou Popadinec (členka Petrohradského zväzu výtvarných umelcov).

Január 2009 – Prezentácia občasnika členov klubu Priestor 2008.

Február 2009 – Prezentácia zbierky poézie predsedu klubu OMEGA Jána Maršálka Privolávanie rána.

Marec 2009 – Prezentácia bilingválnej poľsko-slovenskej zbierky členky klubu OMEGA Beatrice Kolatkovej Krídla motýľa.

Apríl 2009 – Stretnutie s autorom fantasty románov Štefanom Konkolom.

Máj 2009 – Prezentácia básnickej zbierky člena klubu OMEGA, textára a hudobníka Dušana Žembera Kradnutá láska.

August 2009 – Literárna noc v knižnici 2009.

December 2009 – Prezentácia knihy Pavla Paulendu Rozprávkové súostrovie.

Február 2010 – Prezentácia básnickej zbierky člena LK OMEGA Štefana Kuzmu Mlčanie nepokoja.

Marec 2010 – Prezentácia zbierky poézie členky klubu Oľgy Nemcovej-Košeckej Pavučiny babieho leta.

Apríl 2010 – Stretnutie v klube OMEGA s českou spisovateľkou Danielou Fischerovou.

Máj 2010 – Láska v poézii členov LK OMEGA, stretnutie s poéziou výtvarníčky a poetky Izabely Bulkovej.

August 2010 – Literárna noc v knižnici 2010.

Október 2010 – Prezentácia básnickej zbierky člena klubu OMEGA Štefana Kuzmu Prienik do ticha.

December 2010 – Prezentácia zborníka členov LK OMEGA Slová dokorán.

Jún 2011 – Prezentácia zbierky poézie trenčianskeho rodáka žijúceho na Malte Jozefa J. Matejku Básni a obrazu podľahnúť odrazu.

August 2011 – Literárna noc 2011 spojená s prezentáciou básnickej zbierky Na ceste k človeku od členky OMEGY Oľgy Nemcovej-Košeckej.

September 2011 – Pripomenutie 15. výročia založenia klubu OMEGA.

Marec 2012 – Stretnutie s členkami združenia FEMINA v klube OMEGA.

Marec 2012 – Prezentácia knihy členky klubu OMEGA Anny Hrabalovej Podoby lásky.

Júl 2012 – Prezentácia tretej zbierky poézie Oľgy Nemcovej-Košeckej Skanzen mojich lások.

September 2012 – Večer fantázie Marcela Host'oveckého v klube OMEGA.

December 2012 – Prezentácia troch kníh člena OMEGY Štefana Kuzmu: Piaty západ slnka, Intimita zla a Stratený boh.

Február 2013 – Stretnutie s Pavlom Dvořákom, autogramiáda a predaj kníh.

Jún 2013 – Prezentácia knihy členky OMEGY Anny Hrabalovej Thajsko.

Október 2013 – Prezentácia knihy Oľgy Nemcovej-Košeckej Tak plynie čas a zborníka členov LK OMEGA Deje a nádeje.

Január 2014 – Prezentácia kníh člena OMEGY Štefana Kuzmu Blázniví anjeli, Posúvanie hrany, Krehká bublina.

Marec 2014 – Beseda so spisovateľom Drahoslavom Machalom v Roku kráľa Svätopluka na tému Aký bol kráľ Svätopluk.

Apríl 2014 – Prezentácia básnickej zbierky členky klubu Emílie Bátovskej Dúhové kamienky.

Máj 2014 – Deň poézie s literárnym klubom OMEGA, spojený s výstavou Jany Vozárikovej Maľba.

September 2014 – Prezentácia CD člena OMEGY, textára a hudobníka skupiny 3 D Band Dušana Žembera.

Október 2014 – Prezentácia zborníka členov klubu OMEGA Slovobranie za účasti jubilanta, spisovateľa Rudolfa Dobiáša.

December 2014 – Prezentácia knihy čestného člena klubu OMEGA spisovateľa Rudolfa Dobiáša Príbehy z prítmnia.

Február 2015 – Prezentácia knihy Jána Maršálka Cesta k bráne / Čítanie na každý deň.

Marec 2015 – Prezentácia knihy rozhovorov spisovateľa Antona Baláža so spisovateľom Rudolfom Dobiášom.

November 2015 – Prezentácia knihy Kataríny Hudecovej S ránom prichádza nádej.

December 2015 – Literárne novinky Štefana Kuzmu predstavil v klube Anton Baláž a Rudolf Dobiáš.

Február 2016 – Prezentácia knižky pre deti a mládež spisovateľa Rudolfa Dobiáša Perličky na slniečku.

Marec 2016 – Prezentácia knihy Jaroslava Rezníka Literárne hádanky a člena klubu OMEGA Martina Lančariča Kým spadne kvapka asfaltu.

Apríl 2016 – Literárne soirée, čítanie z tvorby členov OMEGY Jána Maršálka, Mateja Kovalčíka, Jaroslava Janečku, Martina Lančariča, Tomáša Turnera, Izabely Bulkovej a Alexandry Hošťákovvej.

Máj 2016 – Beseda so spisovateľom Jánom Beňom a prezentácia kníh Život s kufrom (predstavil Rudolf Dobiáš) a knihu pre deti Timotej a pradedo (uviedol Anton Baláž).

Máj 2016 – Prezentácia knihy členky LK OMEGA Blaženy Urbanovej Človek človeku človekom. Zbierku poézie predstavila spisovateľka Margita Ivaničková.

Máj 2016 – Zbierka poézie členky klubu Andrey Truskovej Z ulity.

Jún 2016 – Literárne soirée, čítanie z tvorby členov OMEGY Anny Hrabalovej, Dušana Žembera, Martina Lančariča, Eleonóry Žŕkovej, Tomáša Turnera, Lubomíra Maretta a Alexandry Hošťákovvej.

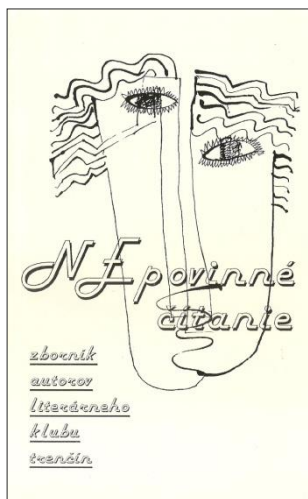
Jún 2016 – Autorské čítanie poézie Jána Zambora, Igora Hochela a Rudolfa Dobiáša pod názvom Poézia a modlitba.

Júl 2016 – Vychádza zbierka aforizmov a epigramov Tomáša Turnera Aj ryba lieta, s ilustráciami Lubora Benkoviča.

Zostavila: Jana Poláková

Publikácie

Nepovinné čítanie

Šťastnú cestu, priatelia!

Každá kniha, poviedka, báseň, esej, úvaha či pieseň je zložená zo slov. niekedy je tých slov niekoľko desiatok, inokedy sú ich tisíce, ba desaťtisíce. Na samom počiatku slov je však myšlienka a tá je ich srdcom a skrýva v sebe aj tajomstvo ich životaschopnosti.

V umení – a nielen v ňom – platí: Mnoho povolaných, málo vyvolených. Istotne sa tak stane aj v prípade našej publikácie. Z troch

desiatok autorov zostanú tí najtalentovanejší a najvytrvalejší, čo si získajú náklonnosť svojej nie vždy prajnej múzy. Podčiarkujem najmä vytrvalosť, lebo tá je aj v tomto prípade synonymom vernosti. A táto cnosť býva vždy nejakým spôsobom odmenená. A opäť pripomínam: písanie je remeslo a ako každé remeslo aj toto vyžaduje vytrvalosť, hodiny, roky práce a trpezlivého čakania na zázrak stvorenia jedinečného a neopakovateľného osobného vesmíru.

Na základe vlastnej skúsenosti chcem potvrdiť, že zázraky sa stávajú. Veď bez zázračnosti sa nezaobíde nijaká báseň, každú myšlienku môžeme prirovnať k hviezde, ktorá padajúc, splnila naše tajné pranie. A okrem toho – písanie je aj dobrodružná cesta, výstup nepreniknuteľnou hmlou, hľadanie veľmi podobné blúdeniu.

(Z predslovu Rudolfa Dobiáša)

Autori:

Adria Čukanová, Miroslava Betáková, Martin Bielik, Tatiana Dubničková, Tatiana Fabová, Jana Gombošová, Daniela Hricková, Miloš Hrušovský, Ľudmila Chudá, Michal Ivanička, Milan Kališ, Martin Kováč, Lenka Kovačechová, Daniela Kováčová, Tatiana Liptáková, Marta Malániková, Veronika Markovičová, Ján Maršálek, Ján Martinus, Milan Maťaše, Jozef Páleník, Juraj Piško, Martin Pukanec, Pavlína Ripková, Viera Sadloňová, Daniel Šedovič, Zuzana Ševčíková, Monika Štefániková, Tomáš Turner, Michal Uhrovič, Michaela Velčková, Janka Žuffová, Zuzana Zwiasová.

Ilustrácie: Vladimír Kudlík

Klub autorov umeleckej literatúry pri Štátnej krajskej knižnici
Michala Rešetku v Trenčíne
1999

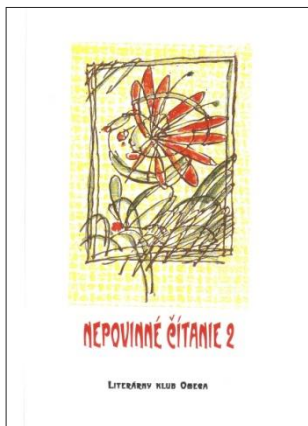
Adria Čukanová

Nádej

Sledujem tmavú tvár,
preblesk unaveného slnka,
počkalo ma tam.
Pomáha mi odhaliť
kúštik svetielka,
kúštik svetlej nádeje.
Kúštik toho,
čo v každom z nás je.
Je?
Je – či nie je?

(Autorka sa vydania zborníka nedožila, 1968–1999)

Nepovinné čítanie 2

Na cestu

Nie je jednoduché vydať sa na cestu do sveta. Vyžaduje to odvahu, vieru v seba, nádej, že prekážky a problémy, ktoré sa pred nami vynoria, nebudú neprekonateľné. Napokon je len málo ciest, po ktorých kráčame sami.

Každá cesta je výzva, ponuka dobrodružstva, prísľub zmeny, skok do neznáma. Cesta, či skôr úzky

chodník do sveta literatúry je zároveň nesmelým oslovením anonymného čitateľa, obyvateľa tohto sveta, tohto mesta, nášho súčasníka. Prihovárame sa mu však s dôverou: Postoj, priateľ, a vypočuj ma, prinášam ti posolstvo, zvesť, správu o mojom živote, o mojej láske, chcem ti porozprávať sny, ktoré sa mi snívajú, zveriť sa ti so svojimi najtajnejšími túžbami. Pozri, toto sa mi včera prihodilo, tento príbeh, aj keď je na prvý pohľad drsný a tragický, je v skutočnosti rozprávaním o nádeji.

Verše a poviedky našich autorov nie sú nosením vody v koši, východiskom z nudy, či osamelou slzou, alebo iba nič nehovoriacim gestom a prázdny m táraním. Každý ich verš i príbeh je plamienkom, ktorý osvecuje priestory srdca a otepľuje chladné steny tohto sveta. Pravdaže, úprimný cit a pravdivo opísaný životný príbeh sú iba predpokladom vzniku dobrej básne či poviedky. K postupu do takrečeno vyšších vrstiev umeleckej atmosféry je potrebný talent...

(Z predslovu Rudolfa Dobiáša a Stanislava Lubinu)

Autori:

Martin Bielik, Ľubica Gabrišová, Jaroslav Gulán, Monika Gurínová, Daniela Hricková, Miloš Hrušovský, Jana Jablonská, Ivan Jančíčka, Alena Janíčková, Zuzana Kováčová, Dušan Láznička, Marta Malániková-Lúčna, Veronika Markovičová, Ján Maršálek, Ján Martinus, Milan Matáše, Pavel Matejka, Ladislav Michalec, Slavka Miklošová, Miloš Ondrušek, Magdaléna Patková, Peter Piatka, Juraj Piško, Eunika Polčíková, Lucia Porubská, Denisa Šebianová, Zuzana Ševčíková, Helena Šteflovičová, Peter Tomat, Tomáš Turner, Michal Uhrovič, Anna Vašíčková, Michaela Velčková, Zuzana Zwiasová.

Ilustrácie: Stanislav Lubina

Vydala Štátna krajská knižnica Michala Rešetku v Trenčíne
Edícia Omega, 2002

Pavel Matejka

Ruky

I ja kľáčim pod krížom,
modlím sa, ó, Pane,
nech nie moja,
lež tvoja vôľa nech sa stane.

Daj mi, prosím, silu,
ako matke svojej,
ktorá sňala tvoje telo
a kríž niesla ďalej.

(Úryvok z básne autora, ktorý už nie je medzi nami)

Nepovinné čítanie 3

Na cestu

Hračky vedia človeka potešiť. Dobré knižky takisto, navyše dokážu človeka nasmerovať do krajiny srdca...

Písané slovo, báseň, poviedka, aforizmus prezrádzajú čo-to o hodnotách, ktoré jeho vlastníky vyznávajú, v niekoľkých riadkoch básne môžu byť skryté celé dejiny lásky, bolesti, smútku i radosti. To je

výsada poézie a básnikov. Pravdaže, aj poviedka, ktorá sa stane povestou, môže sa dotknúť neba i zeme, poľahky, ako dieťa jarok prekročí stáročia, vytvorí nové dejiny vlastnej krajiny.

Autori vynaložili nemalé úsilie na to, aby boli originálni a podaktorí si dovoľili pobaviť sa na náš účet. Pohrávajú sa s nami ako mačka s myšou: Nie, nie, milý čitateľ. Ešte si ma celého (celú) neprečítal, potrebuješ druhé, ba i tretie čítanie, až potom sa dozvieš, s kým máš tú česť...

(Z predslovu Rudolfa Dobiáša)

Nepovinné stretnutia

Literárny klub: to nie sú len rozhovory o literatúre, besedy so spisovateľmi či prezentácia vlastnej tvorby, to sú aj nové kontakty a priateľstvá, neformálne dialógy i polemiky, v ktorých sa cibría, čistia, formujú názory tvorivých ľudí.

(Z doslovu Jána Maršálka)

Autori:

Jaroslav Gulán, Monika Gurínová, Daniela Hricková, Ivan Jančíčka, Daniela Juzeková, Dušan Láznička, Soňa Lucká, Veronika Markovičová, Ján Maršálek, Ján Martinus, Pavel Matejka, Milan Matáše, Slavka Miklošová, Veronika Mládková, Miloš Ondrušek, Magda Pilárová, Zuzana Ševčíková, Helena Šteflovicová, Tomáš Turner, Gabriela Veliká.

Ilustrácie: Jozef Vydrnák

Vydala Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne
Edícia Omega, 2003

Jaroslav Gulán

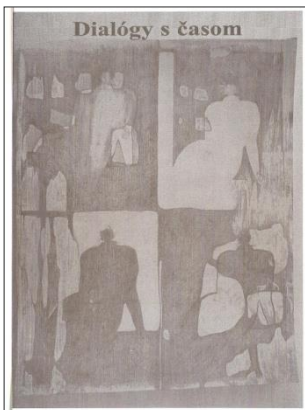
Snehová krajina

Úzkostné vzlyky skrehnutých vtákov
rozliehajú sa krajinou
bezmocne čakajúc na pomoc
Výzgajúce kroky v snehu bez konca

Bezbrehé vášne ukryté v ľudskej schránke
netušené možnosti schúlené
v neprejavenej forme

Civilizácia postupuje proti prírode

Dialógy s časom

Na cestu

Všetky cesty sa niekde končia. Koniec je jedným z ich základných znakov. Okrem konca určuje hodnotu každej cesty ešte smer, kvalita, vzdialenosť, nadmorská výška a iné podobné veličiny. Cesta môže byť aj zdrojom estetického zážitku. Pohľad na krásu prírodného prostredia, na scenérie horských hrebeňov, blýskajúcu sa hladinu

rieky, nádherné novotvary oblakov, ba i blesky-hromy môžu človeka, idúceho po ceste, naplniť pocitmi šťastia, prostej, priam detskej radosti a bezstarostnosti, oslobodenia sa od stereotypov, oslobodenia duše i tela.

Na čo i len trochu tvorivého človeka čakajú na ceste nespočetné zážitky, medzi ktorými je najproduktívnejší zážitok pokory, keď si človek uvedomí svoje miesto v priestore, ktorý ho obklopuje, a keď pochopí, že ten kratučký výlet životom je v skutočnosti dar, ktorý dostal za svoju odvahu vyjsť zo svojej jaskyne a vydať sa na cestu, aby na nej ocieľkou slova vykresal oheň z kameňa života.

Toto všetko mi prebehlo myslou pri čítaní zborníka Dialógy s časom. Všetky tie básne a poviedky sú cestou k tajomstvu, odklíňaním zakliateho, odomykaním zamknutého a zároveň sú aj volaním o pomoc, nádejou, že proces, ktorý sa začal možno včera, alebo pred mesiacom či rokom, čitateľ ukončí zdvihnutím palca...

(Z predslovu Rudolfa Dobiáša)

Autori:

Ľubomír Beňo, Ľubica Bernátová, Jaroslav Gulán, Monika Gurínová, Daniela Juzeková, Matej Kovalčík, Lenka Kysel'ová, Dušan Láznička, Marta Malániková, Veronika Markovičová, Ján Maršálek, Milan Mat'aše, Pavel Matejka, Slavka Miklošová, Stanislav Ondráš, Miloš Ondrušek, Marta Pepová, Magda Pilárová, Miroslava Pobočíková, Tomáš Ridoško, Romana Schlesingerová, Helena Šteflovičová, Gabriela Veliká, Tomáš Zámečník.

Ilustrácie: Veronika Lokajíčková

Vydala Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne

Edícia Omega, 2004

Miloš Ondrušek

12:05

budem zas
opäť sám sebou
budem tak
ako s tebou
som nebol

sám

bez teba havranom
kradnúť slnečnice
a kúsok od neba
znovu
rozveším si svoje
sny
na šnúrky
od topánok

Otvorená krajina

Na margo zborníka

Aj literárne kluby majú svoje narodeniny. Literárny klub Omega má desať rokov. Desaťročné deti už vedia čítať aj písať, dokonca píšu básničky a poviedky a publikujú v školských časopisoch.

Pred desiatimi rokmi boli niektorí z autorov, publikujúcich svoje dielka i diela v tomto zborníku, deťmi, a tí starší sú teraz o desať rokov zrelší.

V ich tvorbe si budeme môcť prečítať nielen to, o čom je ich básnička či poviedka, ale aj o ich snoch a nenaplnených túžbach, o dobe, v ktorej hniezdia a túžia vyletieť z hniezd a vyskúšať svoje krídla. O láskach naplnených aj o neopätovaných citoch. Aj začínajúci autori si zasluhujú našu pozornosť a zhovievavosť, veď nesú prvý raz svoju kožu na trh.

(Z úvodného slova Rudolfa Dobiáša)

Literárny klub Omega pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne si pripomína desiate výročie svojho založenia.

Pri tej príležitosti som si uvedomila nesmelé kroky, ktorými sa klub (a ja s ním) púšťal na cestu stretávania a tiež formovania záujemcov o písané slovo. Za desať rokov sa vystriedalo v klube niekoľko desiatok mladých autorov, ale i autorov vyššej vekovej kategórie. Niektorí skončili s literárnymi pokusmi, viacerí autori úspešne pokračujú v tvorivom úsilí...

(Z doslovu Jany Polákovej)

Autori:

Marta Batka-Pepová, Ľubica Bernátová, Ján Bršlík, Janka Fabová, Jaroslav Gulán, Monika Gurínová, Matej Kovalčík, Martin Lančarič, Dušan Láznička, Marta Malániková-Lúčna, Veronika Markovičová, Ján Maršálek, Milan Maťaše, Miro Mičík, Ladislav Michalec, Slavka Miklošová, Lucia Mináriková, Stanislav Ondráš, Miloš Ondrušek, Magdaléna Pilárová, Romana Schlesingerová, Helena Šteflovíčová, Tomáš Turner, Ružena Viskupičová.

Ilustrácie: Martina Blahová

Vydala Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne
2006

Monika Gurínová

Iba tak...

Otázka zaľúbeného: Čo ti stojí v ceste k šťastiu?

Odpoveď láskou sklamaného: Šťastie niekoho iného...

A keď zostanem sama, nezostanem sama.

Budú ma prenasledovať výčitky svedomia.

Poprosím vietor, aby tlkot môjho srdca zanesol

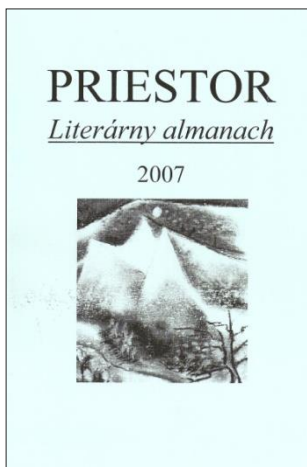
až k tomu pravému...

A iba keď mi povieš, aby som odišla,

možno po prvýkrát poslúchnem svoj vnútorný hlas

a – ostanem.

Priestor (2007)

Na cestu...

Pre slovenčinára je knižnica ako druhý domov. Ja som do tohto domu v Trenčíne po prvýkrát vstúpila v roku 1958, po skončení vysokej školy. Odvtedy je moja spolupráca s touto knižnicou nepretržitá.

Od vzniku Literárneho klubu Omega sledujem a obdivujem zanietenosť osobností, ktoré vedú a usmerňujú mladých ľudí pri objavovaní a túžbe vstúpiť autorsky do sveta poézie

a prózy.

Od roku 2000 som predsedníčkou Krajskej organizácie Únie žien Slovenska v Trenčíne. Únia, ako pokračovateľka ušľachtilých snažení Živeny, má v preambule zakomponovanú pomoc pri rozvoji kultúry, národného povedomia a vlastenectva, podporovanie všetkých aktivít, ktoré túto zásluhnú prácu propagujú a realizujú. V Trenčíne je organizátorkou recitačných súťaží Vansovej Lomničky, preto je jej blízka podpora Literárneho klubu Omega, ktorému už niekoľko rokov pomáha...

(Z úvodníka Jany Jablonskej)

Všade na Slovensku žijú talentovaní a tvoriví ľudia. Mnohým z nich sa nedostáva primeraného uznania iba preto, lebo nežijú v centre a nemajú vlastnosti manažéra cieľene pracujúceho na sebaaprezentácii.

(Z článku Jána Maršálka)

Autori:

Martina Blahová, Anna Hrabalová, Jana Jablonská, Martin Lančarič, Alena Kováčová, Ján Maršálek, Slavka Miklošová, Magda Pilárová, Jana Poláková, Eva Straková, Lýdia Šimková, Helena Šteflovíčová, Marek Šupák, Ružena Viskupičová.

Ilustrácie: Martina Blahová

Vydal LK Omega pri Verejnej knižnici Michala Rešetku
v Trenčíne, 2007

Jana Poláková

Moja jeseň

Ospevuje jeseň básnik,
neprídem na to prečo.
Mne prináša smútok
/za pomínutým letom?/

Opadané lístie leží na zemi
krásne sfarbené.
Ono bude na jar mladé,
viem, že ja už nie.

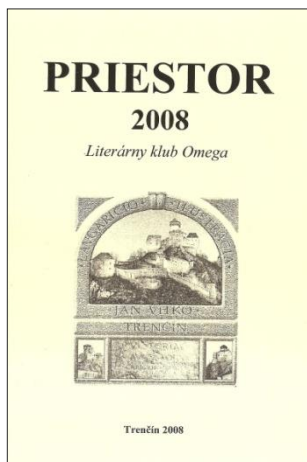
Slavka Miklošová

Slza

Posledná slza v srdci uschla
a duša sa dusí v tele zranenom

Bremeno dňa ťaží viac
zodraté kolená zbohom chcú dať

Priestor (2008)

Slovo malo sólo

Slovo malo sólo – v poézii, piesni, próze – večer v knižnici. Otvorený priestor mali poslucháči, priaznivci, hostia... Trochu poeticky začínam informáciu o Literárnej noci 2008.

V poradí štvrté večerné stretnutie v knižnici bolo iné. V čom? Prezentáciou literárnej tvorby pani Ruženy Viskupičovej. Zborník s trochu nostalgickým názvom Tak plyní čas... slovami vypravdila

Rudolf Dobiáš. Piesňami zase spevácky súbor Letokruhy zo Zlatoviec.

Hudobný zážitok nám svojim vystúpením pripravil trenčiansky textár a hudobník Ľubor Benkovič. Vydržal do konca (domýšľam si, že mu bolo s nami dobre).

Pozvanie prijali i členovia klubu Poliakov v Trenčíne. Poéziu a piesne v poľštine nebolo treba ani prekladať. Nenadarmo sa hovorí, že poézia a hudba ľudí zblížujú. Z pripravovanej novej zbierky Jany Márie Jablonskej sme si v podaní autorky vypočuli ukážky, ktoré zaujali životnou skúsenosťou a láskou k životu.

Príjemným prekvapením bolo vystúpenie člena klubu Omega Dušana Láznického. S doteraz utajovaným zmyslom pre humor predniesol žartovné básne Vítězslava Nezvala, Heinricha Heineho a Ivana Štrpku. Do krajiny spomienok na detstvo nás uviedla netradičnou rozprávkou predsedníčka MO MS v Trenčíne Marta Halečková. V profesionálnom podaní uviedla ocenenú prácu z literárnej súťaže Studňa sa tajne s dažďom zhovára.

(Jana Poláková)

Autori:

Marta Batková, Rudolf Dobiáš, Janka Fabová, A. H., Beatrice Kolatková, Alena Kováčová, Martin Lančarič, Dušan Láznicka, Marta Malániková-Lúčna, Veronika Markovičová, Ján Maršálek, Slavka Miklošová, Jana Poláková, Svetlana Popadinec, Patrik Procházka, Renata Straková, Helena Šteflovíčová, Ružena Viskupičová, Dušan Žember.

Ilustrácie: Veronika Markovičová, Ján Vitko

Vydal LK Omega pri Verejnej knižnici Michala Rešetku
v Trenčíne, 2008

Dušan Žember

Svoj voľný čas rád trávim s perom v ruke a skladám písmenká, veršičky a rýmováčky. Veľa ľudí z môjho okolia to vie – a s úsmevom na perách to tolerujú. Nakoniec každý z nás je nejaký, tak prečo by niekto nemohol trpieť (oddychovať) aj takýmto spôsobom...

Veronika Markovičová

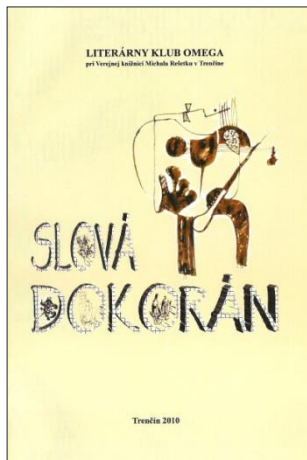
* * *

odklial si do skla moje ilúzie
a sochu dojčiacej matky obmyla jar.

si ženích, s ktorým sme prekráčali
našu svadobnú noc.

ty sa ženíš,
ja maľujem okná –
na modro.

Slová dokorán

Neviem, či je ľahšie písať predslov – slová na úvod, alebo doslov. Doslov mi vždy pripadá tak, akoby som mala písať o niečom, čo je už ukončené a možno aj nezvratné.

V súvislosti s našim Literárnym klubom Omega mi do popredia vystupuje skôr nádej a perspektíva na pokračovanie v začatej práci a činnosti klubu v literárnej tvorbe jeho členov.

Ako riaditeľka knižnice som veľmi rada, že literárny klub v Trenčíne

zaujal významné miesto v kultúrnom živote mesta. Členovia klubu sa pravidelne raz do mesiaca stretávajú v knižnici. Okrem diskusií o literatúre, literárnej teórii, kritike a umení vo všeobecnosti organizujú množstvo prezentácií, besied a prednášok, na ktoré prizývajú spisovateľov, výtvarných umelcov, osobnosti kultúrno-spoločenského života i svojich priaznivcov a širokú verejnosť.

V tomto roku zorganizovali už piatu Literárnu noc s pestrým umeleckým programom. Majú znamenité návštevnícke zázemie, ktoré si postupne získali kvalitnou úrovňou organizovaných podujatí...

Svoj doslov by som si dovoľila ukončiť citátom z P. I. Čajkovského: „Na inšpiráciu nemožno čakať, a len ona nestačí. Nevyhnutná je práca a práca. Človek obdarený géniom nevytvorí nič veľké, ba ani prostredné, ak nebude otrocky pracovať.“

I napriek „otročine“ je táto ich práca nádherná.

(Z doslovu Lýdie Brezovej)

Autori:

Marta Batková, Emília Bátovská, Marcel Hošťovecký, Ján Hubinský, Jaroslav Janečka, Oľga Krajmerová, Štefan Kuzma, Martin Lančarič, Dušan Láznička, Marta Malániková-Lúčna, Ján Maršálek, Milan Maťaše, Slavka Miklošová, B. N., Oľga Nemcová-Košecká, Erika Pavlovičová-Gabrhelová, Magda Pilárová, Jana Poláková, Helena Šteflovíčová, Tomáš Turner, Dušan Žember, Ružena Viskupičová.

Ilustrácie: Ján Hubinský

Vydala Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne
2010

Ján Hubinský

* * *

Čím boli naše sny,
keď neboli ešte snami?
Asi len mlád'atami.

Kde boli naše sny,
keď s nami ešte neboli?
Chodili predsa do školy.

Čo bude s tými snami,
keď nebudú už s nami?
Stanú sa spomienkami.

Úvodník

Do rúk sa vám dostáva prvé číslo časopisu ARS–VERBUM. Nevznikol náhodne ani unáhlene. Je súčasťou činnosti Literárneho klubu Omega, ktorého členovia sa podujali vytvoriť projekt s istou periodicitou a umeleckým zámerom.

ARS–VERBUM bude teda, popri klubových almanachoch, zborníkoch, ďalším publikačným počínom, podporujúcim pôvodnú tvorbu

autorov trenčianskeho regiónu.

Myšlienkou klubového časopisu sme sa zaoberali už dávnejšie, ale dôležitým „štartérom“ pri jeho vzniku bola účasť na minuloročnej Martinskej poetickej jeseni, kde sme sa mohli bližšie zoznámiť s tvorbou iných literárnych klubov zo Slovenska a Česka. Práve niektoré z týchto klubov šíria svoje poslanstvo vo vlastných časopisoch a bulletinoch. Z celej škály publikácií, ktoré sme mali možnosť vidieť, budeme čerpať i my, avšak bez lacného kopírovania...

Radi by sme čitateľom priniesli aj články o charaktere rôznych literárnych žánrov, ale i životopisné príspevky o našich a zahraničných autoroch, ktorých mená možno odviaľ čas, no ich význam nie.

Dúfam, že úvodné číslo časopisu o umení slova nájde v čitateľoch, vo vás, dostatok potechy a ohlasu, aby podnietilo vznik ďalšieho...

(Dušan Láznička, šéfredaktor)

Autori:

Emília Bátovská, Martin Lančarič, Dušan Láznička,
Ján Maršálek, Tomáš Turner.

Vydal Literárny klub Omega
pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne
2012

Ján Maršálek **Aforizmy**

* * *

Človek bez kníh je ako dom bez okien.

* * *

Televízne stanice sa čoraz viac menia na televízne kanály.

* * *

Nazýva sa hodnotovo orientovaným politikom –
ctí si hodnotu peňazí.

* * *

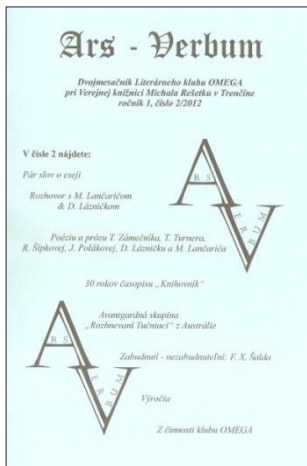
Neumýva sa – a všetci sa mu zdajú špinaví.

* * *

Je to mudrlant, na všetko má názor, ale nie vlastný.

* * *

Šašov pribúda – a kráľov je stále menej.

Úvodník

Hovorme o marci, mesiaci, v ktorom zima stráca moc a prichádza teplo do srdca zmrazených severným vetrom.

Hovorme o slove, pred rokmi vytesanom do skaly, prežívajúcom stáročia bičovania živlov.

Hovorme o knihe, ktorej nadreálna skica nás vedie labyrintom života a poskytuje úkryt snom, aké chceme žiť.

Hovorme o svetle, malom plamienku budúcich vatier, ktoré sa rozhoria vnútorným ohňom. Len svetlo nás vedie sieňou ku komnatám šťastia.

Hovorme o smútku, ktorý nás objíma ako škrtič a nedovolí vdýchnuť čerstvý vánok prúdiaci z hôr a dolín.

Hovorme o priateľstve, ktoré levituje nad dušou a zhasína všetky čierne sviece, blčiacie za naším chrbtom, keď nám zrak nedovolí vidieť pravdu.

Hovorme o strachu, neznámom pánovi v štýlovom obleku. Ten oblek je pre nás zvečnením obavy z prvého kroku.

Hovorme o mieri, ktorý sme chceli, a o vojne, ktorú sme si vymysleli, keď tí, čo chceli viac, dosiahli viac, do čias spravodlivosti.

Hovorme k sebe a k múdrosti v sebe, lebo jediná plynie pre nás, jediná z nás zrodí človeka hodného milovania.

Hovorme...

(Z úvodníka Dušana Láznicku)

Autori:

Mária Kernová, Martin Lančarič, Dušan Láznička, Jana Poláková, Igor Skúpy, Ružena Šípková, Tomáš Turner, Tomáš Zámečník.

Vydal Literárny klub Omega
pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne
2012

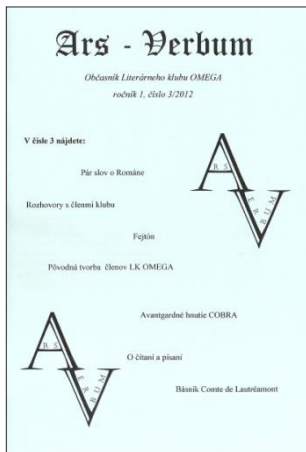
Martin Lančarič

* * *

K písaniu ma predovšetkým priviedla chuť a vlastné odhodlanie. Prvýkrát som sa pustil do písania asi v sedemnástich rokoch, keď som bol značne inšpirovaný zahraničnou (anglickou) hudbou a prekladal som, alebo som si dal preložiť mnohé texty. Moja tvorba bola teda zameraná najskôr na hudbu...

Kde čerpám inšpiráciu? Samozrejme, veľa čítam. Nielen beletriu, ale i odborné časopisy a články. To však nesúvisí celkom s inšpiráciou, čítaním získava autor skôr väčší prehľad a učí sa lepšie písať. Samotná inšpirácia však prichádza často spontánne, niekedy stačí jediná myšlienka a dá sa z toho vytvoriť príbeh. Dôležité je však priznať, že občas môžete premýšľať, o čom len chcete, čítať, čo len chcete, a inšpirácia sa neobjaví. Často sa stáva, že ak vám aj niečo napadne, napokon zistíte, že to je klišé. Výsledok môže byť dramatický: prestane písanie baviť. Mne sa to stalo už viackrát.

(Výňatky z rozhovoru)

O čítaní a písaní

Viacerí ľudia majú literárne ambície, pokúšajú sa tvoriť literatúru, ale akosi im to nevychádza; nazdávam sa, že neraz stroskotávajú práve na nečítaní. Áno, čítanie a písanie úzko súvisia, spisovateľ musí byť aj (a v prvom rade) čitateľom. Veď texty sa píšú spravidla na to, aby sa čítali, aby boli čítané. A ide tiež o kvalitu napísaného. Bez pravidelného čítania sa nedá naučiť dobre písať, resp.

vyjadrovať sa na primeranej úrovni (ak sú nejaké výnimky, tak len potvrdzujú pravidlo).

Spisovateľ sa čítaním (okrem iného) učí písať, a učí sa to po celý život. Pekne to pri istej príležitosti vyjadril básnik, spisovateľ, textár i výtvarník Daniel Hevier: „Čítanie je dýchanie mojej mysle, okysličovanie môjho zraku, posilnenie môjho srdca, doping pre moju fantáziu... bez čítania by som rýchlo skončil aj ako spisovateľ.“

Čítanie podporuje fantáziu a tvorivosť, obohacuje nás o nové poznatky, zlepšuje našu slovnú zásobu. Literatúra je nevyčerpatelným zdrojom inšpirácie. Preto je dôležité čítať, a to nielen špecializované odborné publikácie, ale aj beletriu, čiže poéziu a prózu.

Vzdelaný, kultúrny človek si teda nachádza čas na dobrú knihu i v dnešnej uponáhľanej dobe. Tuším Romain Rolland svojho času povedal, že ľutuje ľudí, ktorí nepoznajú radosť z čítania kníh... Tak teda do čítania, priatelia!

(Ján Maršálek)

Autori:

Dana Kadlečíková, Oľga Krajmerová, Martin Lančarič, Dušan Láznička, Ján Maršálek, Oľga Nemcová-Košecká, Stanislav Ondráš, Jana Poláková, Lýdia Šimková, Andrea Trusková, Tomáš Turner, Ružena Viskupičová.

Vydal Literárny klub Omega
pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne
2012

Lýdia Šimková

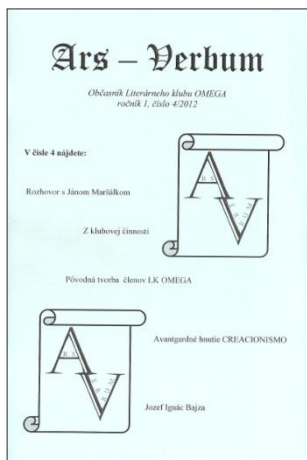
* * *

K literatúre som sa akosi priviedla sama; tiež škola a môj obdiv k starej mame, ktorá chodila do školy iba dve zimy, no vedela písať a veľmi dobre čítať... Mám tiež veľmi rada príbehy, životné skúsenosti ľudí a príbehy ich životných osudov. Rada čítam...

Inšpiráciu vidím všade okolo seba, v dennodenných príbehoch života, v práci, vo voľnom čase, v rôznych situáciách, ktoré sa vytvárajú okolo nás, ktoré môžu byť tragické, komické, ale aj na prvý pohľad všedné.

O čom premýšľam? Toho je veľa a premýšľam dennodenne. Aj o tom, aké by to bolo, keby sa mi raz podarilo vydať nejakú knižočku poviedok, prípadne uvažujem aj o nejakej knižočke pre deti, ale časom...

(Výňatky z rozhovoru)

Úvodník

Leto máme pomaly za sebou. Po prežívaní letných lások, po dňoch dovoleníek a oddychu, tiež slnečného úpeku, sa pomaly, pomaličky prikráda jeseň. Dni sa nezadržateľne skracujú, slnečnej energie ubúda. S jesennými dňami prichádza nostalgia, inokedy pochmúrnosť dní a aj myšlienok. Usmoklené dni a čas dušičiek nám pripomenú, že čoskoro bude prichádzať pani zima.

Leto bolo plné rôznych podujatí, osláv, výstav, výročí, seminárov a iných kultúrnych podujatí...

Vrcholia nám aj rôzne literárne súťaže, na ktoré by sme mohli ešte reagovať a s novým elánom sa pomaly poobhliadnuť po nových inšpiráciách pre budúci kalendárny rok, v ktorom okrem iných významných osobností a ich výročí a kultúrnych podujatí si pripomenieme napr. Dominika Tatarku (1913–1989), prozaika, esejistu a publicistu, ktorý tak trochu je aj Trenčanom; Gorazda Zvonického (1913–1995), slovenského básnika katolíckej moderny, kňaza, misionára, pedagóga, prekladateľa a exilového pracovníka; 150. výročie Matice slovenskej (4. 8. 1863).

Určite by bolo zaujímavé a potešilo by nás všetkých, keby ste k týmto výročiam prispeli i vy – rôznymi možno už takmer zabudnutými historkami, fotografiami, príbehmi, prípadne inými doplnujúcimi informáciami.

(Z úvodného slova Lýdie Šimkovej)

Autori:

Martin Lančarič, Dušan Láznička, Ján Maršálek, Sandra Marcinátová, Oľga Nemcová-Košecká, Jana Poláková, Lýdia Šimková, Helena Šteflovíčová, Tomáš Turner.

Vydal Literárny klub Omega
pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne
2012

Tomáš Turner **Nad priepasťou**

Dobrá rada nad
salto mortale.

Helena Šteflovíčová **Domov**

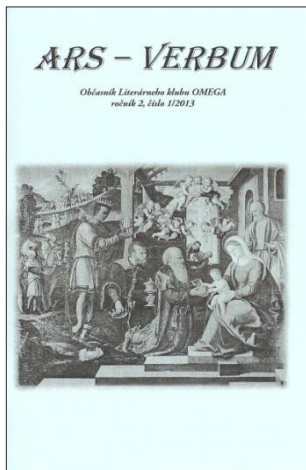
Osirel rodný dom,
vyschli aj stromy.

Pod ťarchou života
aj konár sa zlomil.

Cesta k domovu
dávno už zarástla.

Tie konáre zlomené
odložím.

A vrátim sa spätky.

Dotazník

Na otázky redakcie odpovedá
Ružena Viskupičová

1. Čo vás priviedlo k literatúre a k písaniu? Ako by ste charakterizovali svoju tvorbu? Máte nejaké svoje literárne (ne)úspechy?

Keď sa vraciam v myšlienkach dozadu a sondujem, čo vlastne ma priviedlo k písaniu, zisťujem, že je to niečo netradičné. Totiž, boli to

návrhy a zhotovovanie modelov pre časopis Dorka. Vo väčšine to boli detské modely s ľudovými motívami. V šesťdesiatych rokoch minulého storočia bol u nás dopyt po ručne pletených viacfarebných svetríkoch a kabátikoch. Redaktorka Dorky chodila k nám si ich nafotiť a zobrať aj podrobný popis prác. Vedela, že pestujem národopis a presvedčila ma, aby som o tom písala do časopisu Slovenka...

2. Kde nachádzate inšpiráciu, čo čítate, o čom premýšľate?

Inšpiráciu nachádzam najmä v ľudovom umení a histórii, ktoré ma stále zaujímajú. Najmä tieto témy sledujem v denníkoch, časopisoch a televíznych programoch. Keď ma niečo osloví, v poslednom období to bola správa v tlači o vydaní Dejín kráľovstva uhorského od Jonáša Záborského, vtedy neľutujem námahy ani času na štúdium. Tvorba Jonáša Záborského ma natoľko zaujala, že som sa rozhodla o nej napísať do XX. ročníka Literárnej súťaže Jozefa Braneckého v Trenčíne.

Autori:

Jaroslav Janečka, Sida Kollárová, Martin Lančarič, Dušan Láznička, Ján Maršálek, Jana Poláková, Lýdia Šimková, Helena Šteflovíčová, Tomáš Turner, Ružena Viskupičová.

Vydal Literárny klub Omega
pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne
2013

Redaktorská bodka

Po roku vydávania nášho časopisu Ars – Verbum by bolo vhodné zhodnotiť jeho význam a opodstatnenie.

Počas uplynulého roka vyšli štyri čísla časopisu v náklade, ktorý kolísal v rozmedzí 30 až 80 kusov. Časť tohto nákladu sa odovzdala Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne, kde si časopis mohli bezplatne vziať so sebou jej návštevníci. Časopis bol poštou posielaý do niektorých médií a priaznivcom Literárneho klubu Omega, ktorí by sa k nemu inak nedostali.

Hoci pôvodný zámer vytvoriť a produkovať klubový časopis s periodicitou dva mesiace nebolo možné zrealizovať (hlavne z dôvodu nedostatku príspevkov), je koniec koncov obdivuhodné, že sa udržal nad vodou po celý čas a prežil vďaka nadšeniu niektorých ľudí...

Už od prvého čísla je zjavné, že nejde o čisto klubový časopis, zaoberajúci sa výsostne pôvodnou tvorbou svojich členov, ale že chce ponúknuť aj niečo viac. Výsledok týchto snáh je najzjavnejší v najnovšom čísle, ktoré prináša aj viac fotografií a obrázkov, ktoré by ho mohli urobiť viac pútavejším, hoci za cenu vyšších nákladov.

(Z príspevku šéfredaktora Dušana Lázničku)

Deje a nádeje

Úvodné slovo

V čase zostavovania tohto nášho klubového zborníka sa mi dostal do rúk obdobný knižný súbor, a to z druhej strany Slovenska – z Trebišova, kde už od roku 1987 pôsobí Literárno-umelecký klub.

Zborník prác jeho členov dostal názov Rodinná slávnosť (Zemplínska knižnica v Trebišove, 2012). Básnik Robert Hakala, vedúci tamojšieho klubu, v predslove píše: „Myslím, že

vydávanie zborníkov aj v dnešnej dobe internetu malo a bude mať opodstatnenie. Autori predstupujú pred verejnosť a tá zas má možnosť vyjadriť svoj názor na ich tvorbu. Vytlačенý zborník nemôžete jednoducho zmazať stlačením klávesnice. Ostáva tu ako 'archaická' pamiatka na dobu a autorov.“

Áno, vydávanie zborníkov má opodstatnenie, tak ako aj fungovanie literárnych klubov. Hoci je pravda, že literárna tvorba je individuálnou, ba až intímnou záležitosťou, a literárny text zvyčajne vzniká v tvorivej samote ako produkt talentu a vôle autora. Ale pravda je aj to, že každý (tvorivý) človek potrebuje isté zázemie, potrebuje oporu i kritiku, hľadá publikačný priestor.

Na Slovensku pôsobí viacero literárnych klubov. Literárny klub Omega pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne nemá neprimerané ambície, ale poskytuje v rámci svojich možností zázemie záujemcom o literatúru a vytvára spoločenstvo ľudí, ktorí si majú čo povedať a ktorí prostredníctvom písaného slova chcú niečo povedať aj širšej verejnosti.

(Ján Maršálek)

Autori:

Emília Bátovská, Tatiana Blichová, Marcel Host'ovecký, Alexandra Hošťáková, Anna Hrabalová, Ján Hubinský, Jaroslav Janečka, Danka Kadlečíková, Sida Kollárová-Urninská, Martin Lančarič, Marta Malániková-Lúčna, Ján Maršálek, Stanislav Ondráš, Kristína Ondrkálová, Jana Poláková, Lýdia Šimková, Helena Šteflovicová, Andrea Trusková, Tomáš Turner, Ružena Viskupičová, Kamil Weiner, Dušan Žember.

Ilustrácie: Ján Hubinský

Vydala Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne
Edícia Omega, 2013

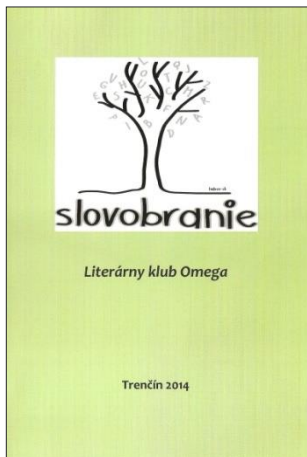
Tatiana Blichová

Vox humana

Vesmírny šum.
Príhovor nekonečna.
Šepoty tých, čo odišli?
Tých, čo len prídu?
Láskavé Božie varovanie?

Čo šíri sa v nenávratno
z modrej planéty Zem?
Výsledky pokroku,
rinčanie zbraní.
Nárek aj smiech.
Slová i melódia známa.
Prastaré harmónium Zeme.
Ľudský hlas.
Vox humana.

Slovobranie

Slovo na úvod

Veľký taliansky mysliteľ a spisovateľ Giovanni Papini (1881–1956) venoval nemalú pozornosť filozofickým aspektom umenia a umeleckej tvorby; premýšľal o úlohe literatúry, ako aj o vzťahu čítania a písania (na Slovensku vyšli knižne už v roku 1943 jeho Eseje o umení). V eseji Ako čítam sa vyznáva zo svojej lásky ku knihám a vyjadruje zaujímavú myšlienku:

„Dobre čítať znamená písať“ – teda vypisovať, robiť si poznámky, uvažovať o prečítanom.

Papini bral čítanie ako ušľachtilú záľubu a zároveň tvorivú činnosť: „Ale tlačené slovo je pre mňa vecou takou svätou, že si zaslúži prinajmenej obrad čítania.“ Človek by mal zmysluplne komunikovať, hľadať pravdu a krásu, vytvárať si názor, zaujímať postoj... Myslím, že sú to podnetné slová, zvlášť v súčasnosti, keď pod tlakom rozmanitých ponúk odsúvame literatúru do úzadia.

Autori tohto zborníka, ktorý dostal názov Slovobranie, sa viac či menej úspešne (nech posúdi čitateľ) pokúsili literárne spracovať témy, ktoré považujú za dôležité, respektíve hodné pozornosti. Do slov vložili svoje myšlienky, pocity, predstavy, zámery. Pravda, napísaný text si žiada čitateľa. Napísané zostáva – ale až čítaním vstupuje do života. Slovo sa chce stretnúť so slovom!

(Ján Maršálek)

Autori:

Tatiana Blichová, Izabela Bulková, Jaroslav Daniš, Jaroslav Janečka, Martin Lančarič, Marta Malániková, Ján Maršálek, Slavka Miklošová, Stanislav Ondráš, Kristína Ondrkálová, Jana Poláková, Lýdia Šimková, Helena Šteflovíčová, Andrea Trusková, Ružena Viskupičová, Kamil Weiner, Dušan Žember.

Ilustrácia na obálke: Ľubor Benkovič

Ilustrácie: Ľubor Benkovič, Anna Marušincová,
Jaroslav Matejček, Lýdia Šimková.

Vydala Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne
Edícia Omega, 2014

Tatiana Blichová **(haiku)**

Kvitli agáty,
navôkol slávobrána,
uprostred mama.

Jaroslav Daniš **Recyklácia**

Zo starých múrov – rumovisko,
zo starých veršov – rýmovisko...

Kam by som po materiál behal?
Zachránim z trosiek zopár tehál!

Recykláciou vznikne zase
nový malý dom, krátka báseň.

Ilustrácia: Lýdia Šimková (zo zborníka Slovobranie)

Ludia

Emília Bátovská

Emília Bátovská (rodená Kvasnicová, 1951) – svoje detstvo prežila v Chocholnej, neskôr vo Veľčiciach. Po vydaji sa presťahovala za manželom do Drietomy, majú dve deti – syna Milana a dcéru Darinku, a dve vnúčatá – Natáliu a Radoslava. Deti idú v šľapajach svojej mamy, sú hudobne nadané, hrajú na hudobné nástroje

a spievajú.

V seniorskom veku nezostala nečinná. Je členkou JDS Drietoma, pracuje v Červenom kríži v Drietome, desiaty rok je členkou OZ Veronika v Trenčíne (klub zberateľov a pestovateľov liečivých rastlín) a v neposlednom rade je členkou Literárneho klubu Omega v Trenčíne.

Okrem toho prispieva do obecných novín Drietomské zvesti, príležitostne tiež do ročenky cirkevného ECAV Adamovské Kochanovce. Píše oslavné a príležitostné verše, básne k rôznym jubileám. Niektoré jej básničky boli zhudobnené. Svoje verše píše hneď zahorúca a priamo na akciách. Má talent zachytiť v básni podstatu akcie a ešte aj rýmovať.

Dňa 11. 4. 2014 sa v priestoroch Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne konala prezentácia naraz dvoch knižočíek Milky Bátovskej. Tieto básnické prvotiny sú nazvané *Dúhové kamienky* a *Čriečky zo života*.

Venované literárnemu klubu Omega

Naša Omega je dvadsaťročná,
je to dospelá, vzácna slečna.
Za dvadsať rokov jej éry,
prišli a vystriedali sa tu otcovia, mamy,
synovia i dcéry,
ale hlavne už dedkovia a babičky,
čo písali prózu i básničky.

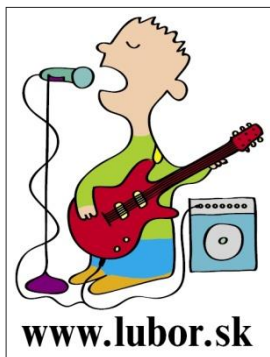
Mať tak všetky vydané zborníky poruke,
zistíme, že všetky dielka sú ešte v záruke.
Niektoré si len prelistovať stačí
a hneď zistíme, kde nás päta tlačí,
čo je k čomu napísané,
či spomienkam venované.

Tak spájame príjemné s užitočným
a pýšime sa druhým desaťročím.
Tí, čo dvadsať rokov stoja na čele klubu,
tí sa tešili v Omega lícu aj rubu.
Oni sa nezištne a s láskou venovali autorom,
každý si svoju literárnu prácu predstaviť smel.
Aby aj ďalej tvoril, bol posmelený.

V Omega bývali aj literárne noci,
veď slovo veršované nás mnohých má v moci.
Členovia klubu si tu svoju knihu prezentujú
a mnohí usilovnosť pani Katky Hudecovej obdivujú.

Náš obdiv patrí Janke Polákovej a Jankovi Maršálkovi,
že na svojich postoch tých dvadsať rokov vydržali.
Tak sa spolu tešme na ďalšie výročie,
keď o päť rokov bude Omega sláviť štvrtstoročie.
Dobrý nápad, pero, papier, počítač, odvahu a silu,
aby sme spolu mohli osláviť príležitosť tak vzácnu a milú.

Lubor Benkovič

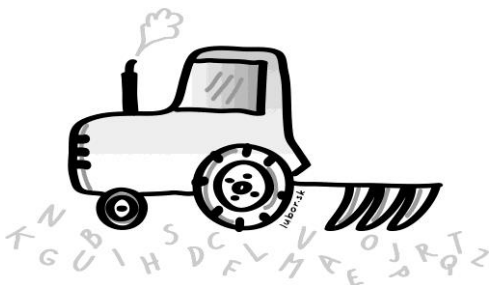
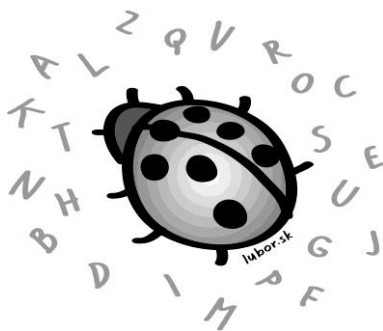

Lubor Benkovič (1964) je členom nášho literárneho klubu od roku 2012.

Venuje sa pesničkárstvu a grafike. Uverejňuje karikatúry, resp. veršované obrázky v *Pardone*, vydal „samizdatovú zbiereku veršovačiek“ pod názvom *Anarchistické sociálne istoty*.

Jeho pesničkové texty možno nájsť na vinyloch a CD skupiny *Bez ladu a skladu*.

Kresby zo zborníka *Slovobranie*:

Mária Blaškovičová

Mária Blaškovičová (1950) sa venuje umeleckému prednesu poézie. Vyznáva: Neoddeliteľnou súčasťou môjho detstva a mladosti bolo recitovanie. Po založení rodiny a presťahovaní venovala som sa prednesu iba príležitostne...

*Niekoľko stretnúť na križovatke času,
na rozhraní spomienky a zabudnutia
ako prekvapivú náhodu.*

S autorkou týchto veršov Katarínou Hudecovou som sa skutočne „prekvapivou náhodou“ stretla, keď som sa už ako dôchodkyňa, po tridsiatich piatich rokoch, vrátila do rodného kraja. Naskytla sa mi príležitosť moderovať verejné stretnutie s autorkami žijúcimi a tvoriacimi v Trenčianskych Tepliciach. Bolo to zároveň aj moje prvé a osudové stretnutie s K. Hudecovou a jej tvorbou. Vďačím osudu za to, že ju poznám

osobne, a je mi ct'ou a potešením recitovať jej básne.

Zvedavosť, či snaha zistiť, aké sú trendy v umeleckom prednese, ma priviedla na okresné kolo Vansovej Lomničky v Trenčíne. Vtedy sa rozkrútil pre mňa kolotoč súťaží v umeleckom prednese poézie. Po víťazstvách v okresných aj krajských kolách prišlo aj bronzové a strieborné pásmo na celoslovenskom kole v Banskej Bystrici. Ale mojou „srdcovkou“ boli, sú a budú Koyšove Ladce, celoslovenská súťaž v umeleckom prednese pôvodnej ľúbostnej poézie. V roku 2013 som si s veršami Pavla Koyša vyrecitovala prvé miesto, v roku 2014 s poéziou Miroslava Válka druhé miesto a v roku 2015 som bola opäť prvá... Tak, ako si vážim a obdivujem každého, kto píše, tak i toho, kto recituje!

Tatiana Blichová

Tatiana Blichová (1944) je členkou literárneho klubu Omega od roku 2010. Venuje sa písaniu poézie.

Publikovala v časopisoch Tvorba, EPST a Cirkevné listy, ako aj v zborníkoch z viacerých ročníkov súťaže Kremnická barlička a Radvanské veršobranie.

V literárnej súťaži Studňa sa tajne s dažďom zhovára získala v roku 2014 tretie miesto.

Jej práce boli zaradené aj do zborníka *Deje a nádeje* (Edícia Omega, Trenčín, 2013), tiež do zborníka vydaného k Roku Ľudovíta Štúra (Trenčín, 2014) a do publikácie *Modlitba v slovenskej literatúre* (Slavomíra Očenášová-Štrbová, Monitor Promotion, 2004).

Publikácie vlastnej tvorby:

Oneskorené verše mame – Edícia Snežienky, Bratislava, 2002

Viac ako chleba – Tympanon, Bratislava, 2001

Z neviditeľných partitúr hrám – Magenta, Trenčín, 2008

Blízkym i ďalekým – Magenta, Trenčín, 2011

Z neviditeľných partitúr hrám – Telem K M, L. Mikuláš, 2014

Vyrastala v rodine evanjelického učiteľa a kantora, jej matka bola maliarkou, speváčkou a skladateľkou príležitostných veršov. Pôsobí v spoločnosti Tvorba, v Štúrovej evanjelickej spoločnosti v Trenčíne, v Ženskom parlamente Slovenska a vo Zväze zdravotne postihnutých.

Škovránky

(J. M. Hurbanovi a M. M. Hodžovi)

Starí naši národovci
vždy prežívali ústrky,
a mnohé biedy hmotné.
Húževnato vzdorovali.
Ich fary skromné,
chudobné školy, väzenia.
Telo napokon zlomili.
Pred duchom týchto veľkých
skláňame sa dnes.

Boli ako tie škovránky
nad prázdnu brázdou,
čo lietali sprvu radostne
potom do úmoru,
kým ich hlad a búrky
nezrazili k zemi.

A čo my, škovránky
presýtené a prirodumné?
Ani nevzlietame do výšin
a z pohodlnosti nám
ani nie je do spevu?

Zopár škovránkov
predsa lieta.
V dobrom im závidím
a pokúšam sa o let.

Ján Bršlík

Ján Bršlík (1960) sa venuje tvorbe básní, úvah a esejí. Spolupracuje s internetovým rádiom Slobodný vysielateľ.

Dva rozmery

Chcem sa zamyslieť nad človekom, ktorý zablúdil... Ak si toto uvedomíme, že sme zablúdili, uvidíme zrazu dva pre nás vedomé svety, a vtedy sa chceme dostať z jedného do druhého. Máme z toho obavu a strach, aj preto, lebo sme si uvedomili túto oddelenosť, ale aj obavu a strach, či sme ochotní sa vrátiť a pre nás znova ísť do toho istého miesta, až kdesi na opačnú stranu. Nedáva nám to niekedy zmysel, ale nedáva nám to ani inú možnosť, a predsa nie sme ochotní podriaďiť sa tejto jedinej myšlienke a radšej sa zamýšľame: Prečo sú na svete dva rozmery? Keby nám bolo jasné, že v jednom svete je rozmerov omnoho viac, a že v tomto jednom svete môže byť iba jeden rozmer, až potom by sme vážne krútili svojimi očami.

Takže, podme sa vrátiť na pôvodné miesto, čiže na stabilné, isté miesto, kde je začiatok, ale aj zároveň koniec nášho blúdenia. Ak by sme boli na tej križovatke dvaja, mrzelo by nás iba jedno: že ak sme sa my dvaja rozišli navzájom opačným smerom, a ušli sme napríklad tridsať kilometrov, a ja by som sa teraz musel vrátiť, je to vlastne pre mňa matematicky dvojnásobok. Lebo, aj keby sme išli vedľa seba, ale oddelení neprekonateľným pohorím a ja sa nedostanem touto cestou do cieľa, iba si predlžujem dvojnásobný návrat. Matematicky je tento čas síce dvojnásobok, ale prakticky, povedzme si, sme viac unavení, a môže nás aj na ceste späť postihnúť nepriazeň počasia a nedostatok zásob, alebo môžeme byť dokonca ešte aj okradnutí.

Je toto ale jediné možné riešenie, iba tento jeden rozmer? Poviem vám, že je aj druhý rozmer: Keď sa ten, s ktorým som sa rozišiel, vráti na pôvodné miesto, kde sme sa rozišli, a tam – počká na mňa...

Jaroslav Daniš

v Roháči, niečo v Smene a Práci a niekoľko fejtónov v banskobystrickom Smere.

Jaroslav Daniš (1943) publikoval takzvané hubásne na hubárskej internetovej stránke nahuby.sk, príležitostné básne v Dubnických novinách a tiež v podnikovom časopise Predstih, kedysi dávno zopár humoristicky ladených veršov

/Ne/stručný životopis

*Narodil som sa v znamení Strelca, za vojny,
napriek tomu môj život bol vcelku pokojný...*

Tak som veršoval svoje curriculum vitae prednedávnom na oslave vlastnej sedemdesiatky. Z predchádzajúcej vety vyplýva, že v klube Omega patrí medzi najstarších, no čo sa týka dĺžky členstva, od mája 2014, tak zasa medzi najmladších. Vtedy sa konalo klubové stretnutie s témou láska. A ja som sa tam odvážil vystúpiť so svojimi „hubásňami“ /môj novotvar/, ktorých témou bol tiež jeden druh lásky – k hubám:

*Druhá rozkoš po milovaní,
s postupom veku azda prvá:
hľadať huby na lesnej stráni.
Tá rozkoš, kým sa hýbeš, trvá.*

A tak ďalej a tak podobne... Na to, že pri prechádzkach v lese a hľadaní húb sa mi otvára hlava a fantázia, som prišiel asi pred siedmimi rokmi, našťastie som mal pri sebe pero a papier a tie od tých čias patria k mojej hubárskej výbave tak ako košík a nôž. Z takmer každej návštevy hory nesiem domov nošu veršov, väčšinou viacej ako dubákov /podpňovky, pravdaže,

vyhrávajú vždy/... Nazbieralo sa mi ich doteraz hádam pol stovky.

Ale nielen hubami žije moja poézia. Začínal som v ranej mladosti, ako skoro každý komu učarovala literatúra a rýmované slovo, zamilovanými básničkami. Dodnes si z tej prvej kúsok pamätám:

*Zmohol som sa na tri slová,
čo som dlho v srdci choval,
povedal som iba: Mám ťa rád!
A keď sme sa pobožkali,
všetky hudby sveta hrali,
až do ulíc rozvoniaval sad.*

Hoci absolvent priemyslovky, väčšinu rokov som prežil ako pracovník odborárskeho kultúrneho zariadenia v Dubnici nad Váhom. Tam som sa pokúšal prepašovať svoje verše do rozličných konferenciarskych textov a programov. Ale najviac rýmov som spotreboval na možno stovky gratulačných vinšov k sviatkom a jubileám svojich príbuzných, priateľov a spolupracovníkov. Tie by vydali aspoň na tri knižky. Ale kto by ich vydával a načo? Svoju úlohu splnili tým, že raz odzneli a možno potešili.

Čože je to päťdesiatka, ešte nie si na lopatkách...

A tak ďalej a tak podobne... Občas som sa pokúšal aj o tzv. vážnu poéziu, aj o voľný verš, ale skoro som zistil, že to nie je tak celkom môj „šialok“ kávy, ako hovorí jedna pražská speváčka slovenského pôvodu. Ja preferujem rým a pravidelný rytmus, moderna ma veľmi neoslovuje... Väčšie ambície som nemal a sám v jednej básničke /aj s gramatickým rýmom/ hovorím:

*Ibaže ja nie som básnik, iba veršotepec,
nie umelec, možno trochu zručný remeselník.
A netvorím v ateliéri, len tak kutím v dielni,
na príklade tejto slohy vidí to aj slepec.*

V roku 2014 som sa prihlásil do dvoch tvorivých súťaží: Petržalská baretka – súťaž humoristickej poézie a textov piesní,

kde som získal tretiu cenu za *Hubásne*, a Literárna súťaž Jozefa Braneckého v Trenčíne, kde som získal cenu primátora.

S postupom času začínam svoju pozornosť obracať na témy, súvisiace s vekom, dobou a životom svojich súčasníkov. A tak ako v skutočnom živote, snažím sa, aby moje verše boli optimistické, ale zároveň realistické, napríklad:

Nie sme radi, že čas tak letí...

No miesto nás už sú tu deti!

Aj keď už vrždia staré kĺby

a pamäť najmä v detstve loví,

nemienime sa vzdať a hrbiť.

Tešíme sa s každým dňom novým.

Čoraz častejšie sa v mojej tvorbe, ak si to tak môžem dovoliť nazvať, objavujú satirické tóny a irónia. Bez sebaíronie by som si však pripadal ako moralizátor a kazateľ, ktorý vodu káže a víno pije, a táto poloha mi naozaj nie je vlastná. Pozri úryvok z Denníka diabetika začiatočníka:

Niežeby som lekárkine rady ignoroval

ohľadom zmeny návykov v prospech zdravej stravy.

Veď som si vybral najťažšiu – a tak denne znova

dávam si len jednu kocku do čaju a kávy!

V úvode spomínanom curriculum vitae k svojmu jubileu som na konci zaspieval, a to by mohol byť aj záver tohto „tvorivého“ životopisu /ono sa to zle recituje, lebo je to vlastne text na spievanie/:

Na dôchodku, s Bohom aj osudom zmierený,

šťastný s deťmi, vničitami, v náručí ženy,

s ktorou som prežil takmer polstoročie

a už sa s ňou teším na zlaté výročie.

Vy sa tešte, ako o rokov desať

budeme na osemdesiatke plesať!

Hlavne hlavy nevešať

a na duchu neklesať!

Bohužiaľ, k tej osemdesiatke je to už **len** osem rokov!!!

Alexandra Hošťáková

Alexandra Hošťáková (1998) je členkou klubu od roku 2012. Píše poéziu i prózu.

Na vydanie má pripravenú zbierku básní *Temné oči* a knižku *Výkrik o pomoc* (o šikanovaní v škole). Jedna jej kniha už uzrela svetlo sveta: *Ostaneme sestrami* (2012). Ďalšie texty publikovala na internetovej

stránke Wattpad.

V roku 2013 získala cenu literárneho klubu Omega v krajskej literárnej súťaži. V roku 2014 získala tretie miesto v kategórii poézia súťaže Píšem, píšeš, píšeme. V tom istom roku získala cenu Verejnej knižnice M. Rešetku na XXII. ročníku celoslovenskej súťaže Jozefa Braneckého Studňa sa tajne s dažd'om zhovára.

Bábka

Komôrka tmavá,
príbehy v nej,
čakám na pána
nech rozjasní deň.

Srdiečko, bojuj,
tak studená zem!
Dušička, dýchaj,
srdiečko, hrej!

Spútané telo,
som nič len bábka,
moja „sloboda“
je vždycky len krátka.

Teraz sa usmievaj,
teraz len stoj!
Zmáham sa, bojujem,
no prehrávam boj.

Teraz nám zatancuj,
potom hneď spadni,
neskúšaj odpor,
IHNEĎ SI ĽAHNI!

Robia, čo chcú,
kopú ma, bijú!
Keď sa im roztrhnem,
znova ma šijú.

Výstup sa skončil,
hodia ma späť,
vyleziem zase,
keď budú ma chcieť.

Anna Hrabalová

Anna Hrabalová (1940) takto píše o sebe a svojom pôsobení v klube Omega:

Príchod do literárneho klubu vidím ako dnes. Oznam som si prečítala v Pardone a šla som sa podívať do knižnice. Nebola som prvá ani posledná, pár ľudí sa pohybovalo v miestnosti a ku mne hneď prišla milá pani, veľmi milo ma privítala a ja som vedela, že tu budem chodiť. Tou paňou bola Janka Poláková. Je srdcom nášho literárneho klubu.

Odvtedy uplynulo deväť rokov a ja som sa začala znovu venovať svojej záľube, písaniu, a po rokoch ju vyťahovať na svetlo Božie, záľube, ktorá ma nikdy neopustila a bola mi celoživotnou spoločníčkou.

Najskôr som sa zaoberala vtipmi všetkých žánrov, rozprávala som ich v spoločnosti a posielala do humoristických časopisov. Písala som rôzne príbehy zo života do časopisov na Slovensku i v Čechách.

V podnikoch, kde som pracovala, boli vyhlasované dopisovateľské súťaže a ja som bola každoročne oceňovaná. Vo vydavateľstve Rosa mi vydali zbierku politických vtipov, v náklade desaťtisíc kusov.

V tom čase som spolupracovala s vydavateľstvom Trnky Brnky, kde vydali brožúru *Na linke 158*, do ktorej som tiež veľkým dielom prispela.

Spracovala som zbierku *Myšlienky múdrych ľudí*, tá však nebola knižne vydaná, mám ju len zviazanú. Takto mám spracovaných viacej zbierok.

Až teraz – v rokoch, čo chodím do literárneho klubu, som na vlastné náklady vydala knižku Thajsko – *Snívajte svoje sny a splnia sa vám* (Podoby lásky a zápisky z dovolenky v Thajsku).

Zapojila som sa do celoštátnej literárnej súťaže Jozefa Braneckého:

- v roku 2008 mi bola udelená cena MO MS v Trenčíne v kategórii próza,
- v roku 2011 mi bolo udelené 2. miesto v kategórii próza,
- v roku 2012 mi udelili cenu primátora mesta Trenčín v kategórii próza.

To bolo trochu z môjho literárneho života.

Hlavným mojím poslaním však bolo vychovať dvoch synov, keďže nám manžel a otec zomrel, keď prvý syn chodil do štvrtej triedy a mladší ešte do školy nenastúpil. Moji synovia boli mojím životom, mojou láskou a náplňou života. Presťahovali sme sa z Čiech na Slovensko a budovali sme si nový život. Všetko od základu. Bolo to ťažké, ale pri mojich deťoch krásne. Chlapci vyrástli, vyštudovali a sú z nich slušní, pracovití a statoční ľudia. Mám dve vnučky.

Pracovný pomer pominul, deti sú na svojich miestach, roky utekajú. Priatelia jeden za druhým odchádzajú...

A teraz, tu sedím, vyplňujem dotazník – to nie je písanie. Vonku spieva vtáča, nevidím ho, len ho počujem, teší sa zo života, asi láka spevom partnerku a vzdáva vďaku za svoj voľný let, pobyt v konároch stromov a dostatku božej prírody.

Spev je najkrajšie poďakovanie za krásu, čo nás obklopuje, za stvorenie.

Lásku si nekúpiš

Lásku si nekúpiš ani nevynútiš. Zažila a poznala som lásky veľa. Lásky bratskej a sesterskej, lásky príbuzenskej a rodičovskej, lásky priateľskej, lásky detí a lásky manželskej. Poznala som veľa a veľa lásky, ktorá chcela byť, ale tiež byť nemohla.

Často je láska len z jednej strany, a to až po hrob, bez zavinenia alebo zaslúženía tej druhej strany. Ba často tá druhá strana o tej veľkej láske ani nevie a občas sa až po rokoch o nej dozvie, lebo sama to necíti, nedomyslí.

Poznala som lásku, ktorá sa celý život dobíjala a až na konci života prišla k naplneniu. Stane sa i to, že vyvoláme šťastie a naplníme láskou bez toho, že by sme o tom vedeli, a tá láska žije a je nám vďačná bez našej zásluhy, len za to, že sme.

A videla som lásku, ktorú nevidel, kto ju vidieť mal. A tak obe strany žili v nešťastí, nemohli za to. Nezrodili sa pre seba, i keď vedľa seba žili.

A videla som veľkú lásku, ktorá bola osudová. Vedeli o svojich myšlienkach, svojich pocitoch, či boli blízko alebo ďaleko. Tešili sa a milovali. Bolesť jedného bola bolesťou i druhého. Radosť jedného i radosťou druhého. Keď boli odlúčení, v myšlienkach a srdciach boli spolu. Len pomyslenie na rozlúčku bolo boľavé. Boli však rozlúčení. Nemilosrdne. Ich srdcia boli rozorvané, návratu niet.

A videla som veľa lások, ktoré sú nevinné a trvajú. A sú ako rosa v poli, ktorá sa objaví a zasa zájde a znova a znova sa opakuje a nikdy neprestane a zavlažuje celý život.

A videla som veľa lások, ktoré len tak prebleskli, niektoré veľkou žiarou, iné menšou a zanechali za sebou ten záblesk, ktorý ako sa zjavil, tak zanikol, ale potešil.

A videla som, že lásku dostávame tam, kde ju nečakáme, a tam, kde sa o ňu snažíme a všetko pre ňu robíme, tam ju tak ako vodu zo skaly nedostaneme.

A videla som a viem, že lásku si nekúpime ani nevynútime. Kto nás má rád, má nás rád takých, akí sme.

Láska si robí, čo chce. Keď chce, príde, keď chce, odíde. Nič s tým nenarobíme.

A požehnané je srdce plné lásky k celému svetu.

Daniela Hricková (Mareková)

Daniela Mareková, rodená Hricková (1982) bola členkou Literárneho klubu Omega v Trenčíne v rokoch 1998 až 2005. Venovala sa poézii i próze.

O sebe napísala:

Publikovala som v zborníkoch literárneho klubu Omega a taktiež v študentských novinách a regionálnych študentských novinách. Počas štúdia na vysokej škole som prestala publikovať a obmedzila som literárnu tvorbu. V budúcnosti sa to môže zmeniť...

V súčasnosti pracujem na pozícii marketingový manažér, píšem PR články z technickej oblasti /vykurovacía technika/, ktoré sú publikované v časopisoch o bývaní a technických časopisoch so zameraním na energie, vykurovanie, obnoviteľné zdroje energie... čo však nepokladám za literárne umenie.

Večerné snívanie

Možno len chvíľku počkáš,
tam pri záhradnej bráne,
za splnu mesiaca
a spevu hviezd.
Možno ten chlad
tam prečkáš,
hrejdovou spomienkou
dáš sa uniesť.
A keď zaspíš,
vštepím ti do srdca
farbu ruží,
ako malá ľalia,
keď ju vzpruží
svieži bozk prichádzajúcej jari.

(Báseň Daniely Hrickovej zo zborníka Nepovinné čítanie 2)

Ján Hubinský

Ján Hubinský (1951) – výtvarník a literát.

Svoje práce prezentoval aj v zborníkoch literárneho klubu Omega.

Dopíjam víno z pohára

a potom rovno z fľaše.

Nie je to prejav samopaše,
len svieca mi už dohára.

Už dno sa z fľaše vynára,
víno ti kvapká na pery,
horké je ako amára,
nikto mi ešte neverí.

Tá noc je dlhá, chvíľa veľká,
keď beriem si ťa do postele,
Horí už, horí od pondelka,
miluj ma aspoň do nedele.

Prázdna je už aj táto fľaša,
vo vrecku nemám ani šekel.
Ticho po bozku od Judáša
na tričku nápis MENE TEKEL.

Už vosk sa rozlial po stole,
dohorel knôť a zhasol plameň.
Dozneli zvony v kostole,
na pery bozk a už len amen.

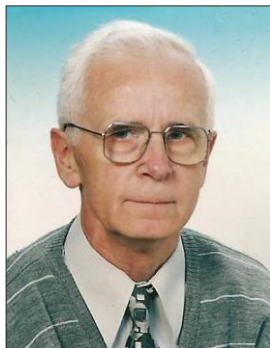
V záhrade zo stromu,
čo rastie vedľa plotu –
verili by ste tomu?
do trávy spadla nota.

Ten strom je stará plánka,
na plánke drobné jabĺčka,
a v plote z dreva bránka,
tá bránka – samá pomlčka.

(Ilustrácia a verše Jána Hubinského zo zborníka Deje a nádeje)

Jaroslav Janečka

Jaroslav Janečka o sebe:

Narodil som sa v roku 1943. Prečo to spomínam? Na strednej škole o nás hovorili, že sme vojnový ročník. Vraj preto nie sme takí aktívni ako naši predchodcovia. Nevydávali sme žiadny školský časopis ani sme nevyrobili žiadnu elektrickú nástenku. Ja si však myslím, že sme boli šikovní študenti. Dokázali sme napríklad napísať obsah aj

tých diel slovenských spisovateľov, ktoré sme nikdy nečítali. Čo už. Boli sme detskí a hraví. Význam diel našich spisovateľov sme dokázali oceniť až v dospelosti.

Moja literárna tvorba je skromná. Asi desať poviedok a jeden dobrodružný román – trilógia *Nikdy sa nevzdávaj!* zo skautského prostredia, ktorý som vydal vlastným nákladom. Román som rozdal skautským zborom, niektorým knižniciam, priateľom a známym. Ako amatérskeho spisovateľa ma najviac potešilo, keď sa so mnou začali kontaktovať aj čitatelia, ktorých som dovtedy nepoznal.

Počas pôsobenia medzi horolezcami som viedol kroniku Horolezeckého oddielu v Trenčíne a na kolene som vydával oddielový časopis *Horolezec*. V súčasnosti píšem a kompletizujem kroniky 117. skautského zboru Horné Srnie – Nemšová. K dnešnému dňu je to už desať zväzkov.

Moju prvú poviedku *Ako sme zachraňovali kozu* uverejnili v slovenskom časopise *IAMESÁK* v roku 1989. Od roku 2010 som členom Literárneho klubu Omega. Ďalších päť poviedok vyšlo v klubových zborníkoch.

Moje plány do budúcnosti sú tiež skromné. Mienim pokračovať v písaní poviedok, a ktovie, možno napíšem aj pokračovanie (iba v elektronickej forme) nekonečného príbehu *Nikdy sa nevzdávaj!*

Vodníci

Na motívy skutočnej udalosti

Rozprávanie prežitých príbehov pri táborovom ohni patrilo k tradícii Prvého oddielu skautov. Keď Stopár dokončil svoj príbeh, vodca oddielu Topi sa pozrel na hodinky. Do večierky zostávalo vyše dvadsať minút, táborák veselo plápolal, bolo mu jasné, že čas na rozprávanie príhod ešte nevypršal. Skôr než stihol niečo povedať, ozval sa Grizzlyho zvučný hlas: „Počuj, Topi, ak by som mal zbilancovať všetky naše vyrozprávané historky, či už boli trápne, veselé alebo strašidelné, musím skonštatovať, že my skôr narodení v nich vystupujeme ako neskúsení zelenáči, strachopudi alebo prinajmenšom ako poloviční blbci. Čo sa týka tvojich príbehov, nech už boli na akúkoľvek tému, zakaždým v nich vystupuješ ako neohrozený hrdina alebo skúsený zálesák, ktorý si vie poradiť v akejkoľvek situácii. Nuž a mňa by zaujímalo, či sa aj tebe prihodilo niečo také ako nám, či aj ty si niekedy vyzeral ako... oné...“

„Ako polovičný blbec,“ smial sa Topi.

„No,“ uškrnul sa Grizzly, „to si povedal ty...“

Topi sa zamyslel a potom prehovoril: „To viete, ani ja som sa nenarodil ako skúsený zálesák. Tak ako vy, aj ja som prešiel určitým vývojom, aj mňa postihli rôzne trapasy a humorné situácie, v ktorých som vôbec nevyzeral dôstojne. Ale ak som ťa správne pochopil, chcel by si počuť nejaký príbeh, ktorý som zažil ako dospelý. Nemám pravdu?“

„Samozrejme, že máš. Ako vždy,“ odvetil Grizzly, pričom sa potmehúdsy usmieval a spokojne podupkával nohami. Robil tak vždy, keď sa mu podarilo vyparatiť nejaké huncútstvo.

„Dobre. Tak ja vám jeden takýto príbeh porozprávam,“ povedal Topi a pohodlne sa uvelebil vo svojom vodcovskom kresle.

„Všetko sa to udialo v Lesnej škole. Bola to Lesná škola v pravom zmysle slova. Boli sme ubytovaní v stanovom tábore tesne pod lesom, iba pár desiatok metrov od rieky. Skúsení

skautskí harcovníci nás zasväcovali do tajomstiev zálesáckeho života a základov skautingu. Skončili až vtedy, keď sa zotmelo. Kým naši lektori unavení po celodenných prednáškach zaľahli do teplých spacákov, my mladší, plní neskrotnej energie, sme po večeroch vymýšľali rôzne hlúposti. Jedného večera k nám doľahli vábivé zvuky veselej hudby, ktoré sa niesli po vodnej hladine až k nám do tábora. V neďalekej dedine bola zábava, nevedeli sme síce aká, možno, že oslavovali iba výplatu, možno nejaký sviatok, všetko jedno, rozhodli sme sa, že veselých dedinčanov poctíme svojou návštevou. Bobor, Roman a ja sme sa potichu vytratili z tábora. Odviazali sme zvláštne kanoe, na ktorom sa mohlo člnkovať až päť osôb, nasadli sme a plní očakávania sme veslovali po prúde rieky, vedení zvukmi dychovej hudby, ktorá sa ozývala čoraz hlasnejšie.

Keď sme dorazili na miesto, nastal problém. Breh rieky tvorila strmá kamenistá hrádza, márne sme hľadali vhodné miesto na pristátie.

Ako prvý sa problém pokúšal vyriešiť Roman. So slovami, že skaut nepozná žiadne prekážky, vzpriamril sa vo vratkom plavidle a jednou nohou odvážne vystúpil na breh. Tá druhá mu, bohužiaľ, zostala v člne. V tom momente nastala situácia ako vystrihnutá z populárnej televíznej relácie *Neváhaj a toč!* Napriek našej zúfalej snahe sa kanoe pomaly vzdŕaľovalo od brehu. Ani perfektná Romanova roznožka nezabránila katastrofe. Roztiahol ruky, niečo zakričal a ako žaba sa rozpleštil vo vode. Kanoe sa rozhojdalo a keďže sa nám ho nepodarilo stabilizovať, ocitli sme sa vo vode aj my.

Dalo nám hodne námahy, aby sme kanoe ukotvili a celí mokří sme sa vyteperili z vody. Strmá hrádza nám dala riadne zabrat' a skaly mokré od večernej rosy nás prinútili naplno využiť naše horolezecké umenie.

Nastal ďalší problém. Bolo nám jasné, že v premočených šatách sa na zábavu nechodí. Bobor prišiel s nápadom, aby sme sa vyzliekli do trenírok, pretože mokré šatstvo nepríjemne chladilo. Nikto nebol proti, a tak sme si šaty zviazali

do úhľadných batôžkov a len tak v mokrých trenírkach sme sa vybrali do miestneho kultúrneho domu na dedinskú zábavu.

Ukázalo sa, že náš príchod na večierok bol zlatým klincom celého programu. Ako prvý nás zbadal asi päťročný syn miestneho starostu. Starostova manželka bola na liečení v kúpeľoch, a syn sa tak ocitol v otcovej opatere. Starosta, ktorý nikdy nevynechal žiadnu dedinskú oslavu, mal čo robiť, aby svoju ratolesť prinútil k účasti na hasičskom plese. Tvrdil mu, že zažije rozprávkový večer.

Keď starostov syn zbadal naše urastené postavy, zvolal: *Ocino! Pozri! To sú tí z rozprávky: Dlhý, Široký a Bystrozraký!* A mal pravdu. Najvyšší z nás bol Bobor, Romanovi nadúvalo trenírky začínajúce pivné bruško, no a ja som mal na očiach tmavé okuliare. A prečo by aj nie? Veď bola tma.

Omyl, synak, odvetil starosta. *Nevidiš, že to sú vodníci? Majú zelené trenírky a sú celí mokri!*

Tiež mal pravdu. V jednej ruke sme držali veslá, v druhej batôžky so šatami a voda z mokrých trenírok nám kvapkala na podlahu.

Za všeobecného veselia sa nám dostalo vreleho privítania a miestne devy nás pozývali do tanca. Keď sme svojim hostiteľom porozprávali o problémoch pri vystupovaní z loďky, dozvedeli sme sa, že asi dvadsať metrov poniže miesta, kde sme zakotvili so svojim vratkým plavidlom, sa nachádza malá plošina pre člny aj so schodíkmi, po ktorých sa dá pohodlne dostať až na vrchol hrádze. V ten večer sme skutočne vyzerali ako... veď viete.“

Topi sa nadýchol a svoj príbeh ukončil slovami: „Keď som sa po rokoch vrátil do Lesnej školy, tentoraz ako lektor, dozvedel som sa, že miestni dedinčania strašia svoje deti tromi vodníkmi, ktorí za temných nocí opúšťajú riekú a sú vraj takí odvážni, že si trúfli navštíviť aj hasičský ples.“

František Jaroš

Lekár, vedec, súdny znalec, spisovateľ a básnik František Jaroš napísal doteraz 143 prác, z toho štrnásť kníh, dve zbierky básní. Narodil sa 11. februára 1935 v Osade, dedinke zatopenej neskôr vodami Oravskej priehrady.

Gymnaziálne štúdiá absolvoval v roku 1953 v Bratislave, kde potom v rokoch 1953–1959 vyštudoval medicínu na Lekárskej fakulte Univerzity

Komenského. Od skončenia štúdií, teda od roku 1959 pôsobí v Trenčíne

Popri odbornej lekárskej praxi sa venuje vedeckému výskumu hlavne v oblasti internej medicíny, z ktorej obhájil kandidátsku prácu (1989). Ako špecialista na vnútorné choroby, na choroby z povolania a na toxikológiu publikoval početné štúdie a príspevky v domácich i zahraničných časopisoch, ako aj samostatné publikácie, najmä o vplyve organického prachu na choroby dýchacích ciest a pľúc, ak aj vplyv rôznych jedov na organizmus a iné.

V súčasnosti pracuje ako odborný lekár pre pracovné lekárstvo a vnútorné choroby v poliklinike Juh v Trenčíne a súčasne ako súdny znalec pre zdravotníctvo a farmáciu v oblasti chorôb z povolania, toxikológie a vnútorných chorôb pri Ministerstve spravodlivosti v Bratislave. V odbore toxikológia patrí k medzinárodne uznávaným odborníkom.

Okrem odbornej medicínskej činnosti sa František Jaroš venuje aj básnickej tvorbe. V roku 1999 pod pseudonymom Ľuboš Osadský-Hviezdoslavovský vydal zbierku básní *Hviezdoslav a Hviezdoslavov*. V roku 2015 vyšla jeho druhá básnická zbierka *Ja zdravie, šťastie a radosť vinšujem ti a nielen liekmi, ale nežným slovom vrátim Ti*.

Jak plyní čas

Elenke K.

Koľko ráz v noci májovej
hladela si na hviezdy i do mesiaca,
no máj Ti málo ťastia dal
a krátke bolo leto
a jeseň, tá vie o vťetkom,
no ona nepovie to.

Ťla zima dolu údolím
a niesla odkaz mája.
Tuťila, akala,
odiťiel, nepozná ho.

Jeden odiťiel, iný priťiel.
Výkonný turista,
výborný fotografista.

Feťak pekny,
dobry, ťikovny,
srdcu blízky,
neťny, milý.

Maj ho rada, objimaj,
miluj ho i bozkavaj,
vťetko, čo chce, hned mu daj,
nikoho sa nepýtaj!

Budú vždy ťastna, roky dlhé,
nielen chvlky krátke!

*(Zo zbierky Ja zdravie, ťastie a radosť vinťujem ti a nielen liekmi,
ale neťnym slovom vrátim Ti)*

Oľga Krajmerová

Oľga Krajmerová o sebe:

Narodila som sa vo vojnovom období v malej dedinke Liesek na Orave, 22. 3. 1945. Odtiaľ nás vystaľovali na Žitný ostrov – do okresu Šamorín, odtiaľ sme sa sťahovali po násilnej kolektivizácii, pri ktorej nám bol „znárodnený“ všetok náš majetok, do Nitry, kde som žila až pokiaľ som sa

nepresťahovala do Trenčianskych Teplíc, kde žijem takmer dve desiatky rokov. A som tu veľmi spokojná. Najvyššie vzdelanie: štúdium na VŠ pedagogickej v Nitre, Univerzita tretieho veku – zameranie právo. Som na dôchodku.

Klub Omega som začala navštevovať, zo začiatku sporadicky, asi pred dvanástimi rokmi, členkou som už desať rokov /myslím si/ a ešte mám veľkú chuť ňom zotrvať.

Moje literárne zameranie – poézia.

Svoju tvorbu som ešte veľmi nezverejňovala. Ale od svojich literárnych začiatkov som v mestskej televízii Trenčianskych Teplíc uverejňovala glosy, aforizmy a myšlienky v rubrike *Zrnko múdrosti*, ktorá permanentne v tejto televízii beží 24 hodín denne v rámci teletextu. Tu som iste bola najviac oceňovaná tým, že boli na moje výtvory priame ohlasy od mne známych aj menej známych občanov. To ma vždy veľmi povzbudzovalo. Ľudom sa páčilo najmä to, že som reagovala na aktuálne udalosti v meste, v spoločnosti.

Niektoré básne s náboženskou tematikou mi zverejnili aj v miestnych farských listoch. Pripravujem vydanie knižky, mám možno i na dve, uvidíme.

Prikladám niečo zo svojej tvorby.

Vyznanie Pánovi

Som šťastná Pane môj
že si mi dal tú šancu a môžem starnúť
a do zrkadla sa pozerat' ako mi vrásky
na tvár hlbokú vyorávajú brázdu

Som šťastná Pane môj
a je to tak že vládzem ešte chodiť
na vlastných nohách stáť
s vnúcatami prechádzať sa v parku
na internete s nimi surfovať

Som šťastná Pane môj
že si mi dal dost' času
objavovať ľudskej duše krásu
šedivé vlasy tajne počítat'
a do farieb pestrých jesenných
zakrývať' striebro ich času

Som šťastná Pane môj
že si mi dal tú šancu
a môžem ešte starnúť
iba Ťa prosím daj mi
aj silu a múdrosť
aby som to so cťou
dokázala zvládnuť...

A ešte aforizmus na osvieženie:

O nevedkovi

Siaha ti len po členky, a máš ho plné zuby.

Martin Lančarič

Martin Lančarič (1977) uverejňuje básne a poviedky v zborníkoch literárneho klubu Omega, rôzne diela (novely, básne, sci-fi poviedky na internete, napríklad na stránke vydavateľstva Ikar).

Na margo svojej tvorby dodáva:

Zúčastnil som sa viackrát literárnej súťaže Braneckého Trenčín, v ktorej som získal i diplomy (druhé miesto v kategórii Poézia v 19. ročníku súťaže a Cenu primátora mesta v 20. ročníku súťaže).

Čo sa týka plánov v rámci môjho písania, niekedy v budúcnosti by som chcel vydať zbierku básní i román, ktorý mám rozpísaný, ale zatiaľ nedokončený.

Venujem sa tiež písaniu hudobných textov a spolupracujem na jednom hudobnom projekte, nazvanom *Saturday Afternoon*. Ak to vyjde, plánujeme nahrať CD. Každý z členov má však vlastné zamestnanie, a hudbe sa venujeme len vo voľnom čase, takže okrem peňazí nás trápi i čas...

Matajovia a záhadná lagúna (Úryvok z novely)

Predtým, než som si Sarah vzal za manželku, ani v tom najkrajšom sne by mi nenapadlo, aké dobrodružstvo s ňou zažijem. Vedel som, že má v krvi silnú túžbu objavovať a spoznávať svet, avšak raz sa v našom živote prihodila vec, ktorá bola prekvapením i pre jej ‚cestovateľskú‘ dušu.

Sarah má neuveriteľnú schopnosť doviest' akýkoľvek rozhovor k bodu, keď jej oponent nenachádza vhodný argument na obranu, a tak tomu bolo i pri našom nevinnom dialógu.

„Pracovať v teréne a obávať sa o svoj život má i svoje svetlé stránky,“ povedala mi pred piatimi rokmi, keď sa stala redaktorkou *National Geographic*. „Človek navštívi zaujímavé miesta na Zemi a pochopí, aký je v skutočnosti život rôznorodý.“

Neskôr som sa jej posmieval, že sa nedostala ďalej než na vidiek anglického prímorského mesta Torquay, kde sme spolu bývali v malom dome. Keď sa Sarah stala externou redaktorkou časopisu a stále častejšie cestovala do Londýna, začal som mať nepríjemnú predtuchu. Jedného dňa mi napokon stručne oznámila: „Letím na týždeň na Madagaskar.“

To bol šok nielen pre mňa, ale i pre Beth, našu vtedy päťročnú dcéru. Obidvaja sme vzápätí spustili paľbu zvedavých otázok a dožadovali sa logických odpovedí. Sarah zostávala i naďalej pokojná. „Ide o záhadný kmeň Matajov, žijúcich v jednej krásnej lagúne. Buďte však v pohode. Celú cestu mi platí nakladateľstvo.“

Napadlo mi, že to asi celkom nechápe. Nešlo len o moju prácu v predajni áut, kde sa ťahali dlhé služby, ani o Beth, ktorej starostlivosť sa dala riešiť s rodičmi. Problém bol v tom, že Sarah mala byť sedem dní na mieste vzdialenom takmer šesťtisíc míľ od Torquay.

Vtedy som ešte netušil, že jej ‚samostatná‘ expedícia na jeden z najväčších ostrovov sveta sa bude pravidelne raz do roka opakovať.

A takisto som netušil, že šiestej výpravy sa zúčastním spolu s ňou...

Ukradla si dážď

Ukradla si dážď
savanám a púšťam,
ako krutá Bohyňa,
ktorá mlčky stojí

v tieni vlastných vrážd.
Tak ťa skromne púšťam
tam, kde sucho začína
byť víťazom v boji.

Ukradla si dážď
rastlinám a poliam,
aby časom zistili,
ako chutí sucho.

Hry, ktoré dnes hráš,
zraňujú a bolia.
Tak som sa stal vo chvíli
sucha tvojím duchom.

Ukradla si dážď
bielym stádam mrakov,
a mne myseľ uniká
do iného sveta.

Už sme každý zvlášť,
no kým ty si mláskou,
ja som zem, čo vysychá
pod náporom leta.

(Ukradla si dážď –
vlahu môjho sveta...)

(Z tvorby Martina Lančariča)

Dušan Láznička

Dušan Láznička (1975) sa venuje poézii aj próze. S uverejňovaním poviedok a básní začal na strednej škole.

Jeho sci-fi triptych bol vtedy ocenený v rámci celoslovenskej súťaže škôl tretím miestom. Neskôr prispieval do kresťanského časopisu *Plátok*.

Po príchode do klubu Omega publikoval v klubových zborníkoch a almanachoch, neskôr ako šéfredaktor klubového časopisu *Ars – Verbum* na jeho stránkach. V roku 2012 získal v kategórii próza druhé miesto v literárnej súťaži Jozefa Braneckého.

V súčasnosti pracuje na knihe poézie a prózy. Založil webovú stránku pre nadšencov nadrealizmu: nadrealista2.webnode.sk.

Konklúzia

Z pier ti odčítam prvé stopy smútku a potom leť. K proporciám svojho tela, k vodopádom, ktoré nikdy nevyschnú. Máš mojich päť zmyslov, šiestym je kompresia osudu, ktorá ťa bezhlavo vytáča, a bolo by lepšie nemyslieť na ňu. Nieкто ťa strká von z okna, aby si mohla letieť. Letíš a neúnavne nachádzaš stromy akoby vytrhnuté samopašnou silou, a nachádzaš mňa, stojaceho na priedomí alebo v priesvitnej komore plnej zaváranín. Kvapkajúce močiare sú všade okolo nás, ktorí sme zvyknutí na prekvapenie pod vianočným stromčekom. Hľa – vlak sa prestal rútiť údolím, a pre silnú neúčasť cestujúcich prvej a druhej triedy je možné, že sa zotmie skôr, než škovránky preletia celú svoju trasu od A po B, a tým uzatvoria kruh a zmluvu o prevýchove jedincov, v málo známej krajine vychádzajúcej hviezdy.

Mal by som ťa pohladíť po zátylku, aby si pookriala. Mal by som po práci kráčať rovným chodníkom až na dno oceánu-plavárne a z hviezdnej oblohy strhnúť rúno, ktoré zostarnuté treba občas vymeniť.

Lenivo sledujem modliacich sa starcov v modrom gotickom kostole a ich mravce, ktoré preliezli z temných úsvitov včerajšieho rána až k nám. A bolo nám fajn. Bolo nám dobre na počiatku vzťahu prezlečeného do nového habitu. Hovoríš, že vidíš všetky moje oči a môžeš ich okúpať v slanom náleve, ktorý sa zdá byť menším, než všetky zrkadlá vesmírnej noci, čo nás obklopuje. Zdvihol sa vietor a prefúkol nám mozgové závitky, v ktorých zanechal spálené gaštany, ako lásku prameniaku z útrov zeme. Sme pyšní na tie dary, ktoré nemusia byť darom, ale možnosťou. Zase letíš – tak proporcionálna, tak vznešená.

Kedysi som žil sám so svojimi motýľmi, vzdľaľujúcimi sa svojej domovine, ako som sa ja vzdľaľoval svojmu poslaniu na tomto svete. Bolo neskoro a slzy zaplavili každý pór mojej pokožky, aby bola mlkva, pretože krikom pripomínala hydru tisícich jazykov, prepletených v šokujúcom labyrinte lesklých žíl tryskajúceho života. Odrazil som sa od slz ako od skokanského mostíka a svišťal niečím, čo pripomínalo ovzdušie, ale nebolo také ľahké a znesiteľné.

Na bralách, pri úžľabine „zlomených srdc“, ma vítal králik, mrož a stavec. Alebo to bol prízrak, chcejúci ma uväzniť vo vlhkej kobke zlomyseľnej víly. Musela si napraviť riasy a nalakovať nechty pred mojím príchodom, o ktorom cicavce spievali ľahké ódy na dobrú noc. Pozrel som na hodiny plávajúce na hladine a uvedomil si, aký rýchly je čas oproti mojím túžbam, plnším, než sú stromy miazgou, hoci občas presakuje a jej vôňa musí zver prebudiť, aby neprespala celý svoj život na okraji prečarovaného lesa.

Na hraniciach mojej samoty bolo živo. Pripadal som si ako čarodejník alebo záchranca všetkých duší, balansujúcich na čiare veľkého úsvitu. Mal som každý deň na výber z mnohých

jedál, ktoré mi pripravovali deti, kradmo unikajúce cez nebezpečné húštie ťažko pochopiteľnej krajiny. Každý deň bol hodokvas a zároveň zápas o holý život. Všetci boli ku mne zbytočne štedrý. Len akýsi stavec sa mi každodenne pozeral do mojich cudzích nevedomých očí, a čerpal z nich litánie pre svoje modlitby. Snažil som sa vzbudiť jeho pozornosť, ale bolo to márne. Neskôr odletel.

Neobjíma ma verš alebo rým spriaznenej duše. Je to len brieždenie, ktoré stojí po noci roztrhané húfom dobromysel'ných žrebčov. Myslel som, že si iná. Nie si krajšia, ako príznaky, ktoré ťa opisujú. Mračná môžu byť obozretnejšie. Mračná vymyslia prvý vynález a potom skáču bezprizorne, neurčito, do malej duše, zázračne tvarovanej hlavolamom vesmírnej riavy. Z vlasov tam občas padajú vzácne kamene, hnané vodometom zúfalstva. Prekrásne kone, ktoré vidíme prv, než sa rozvidní, nie sú živočíchmi; omnoho viac pripomínajú lietajúcu penu z pevniny na pevninu, na ktorej som ťa videl stokrát zaodetú v purpurovom dekadentnom masíve, vykazujúcom stopy náhlejšej pohnútky, náhlejšej padajúcej riasy. Rozvidnieva sa rýchlejšie, než môže čašník naliať schladenú kávu, a ty máš v korunách svojich vlasov mnohomiliónové zásoby životodarného moku, prikrášeného hviezdami a úžasom z nepoznaného. Kráčam potichu do roztvorenej cesty, ktorú načrtli posledné lúče mesačnej dezilúzie a kĺžem preč vánkom, rozvonjavajúcim medzi dvoma stráňami a tromi oceánmi úsvitu.

Marta Malániková

Marta Malániková už viac než štyridsať rokov žije v Trenčíne. Členkou klubu Omega je od roku 2002.

Študovala na pedagogickej škole pre učiteľky MŠ a tiež na pedagogickom inštitúte pre ZŠ (hudobnú výchovu, slovenčinu, zemepis).

Po siedmich rokoch pôsobenia na ZŠ začala učiť na MŠ, aby získala miesto pre svoje dve malé dcéry – v Trenčíne ako učiteľka MŠ, neskôr ako riaditeľka, ale už za sprievodu neskôr narodenej tretej dcéry.

V detstve nemala problém vymyslieť krátku básničku či rečňovanku o zvieratkách alebo o kamarátoch v hrách. Ako desaťročná zložila báseň o psíkovi *Zbohom, Belko* (ktorý im tragicky zahynul rukami cudzích ľudí).

Počas pedagogickej práce napísala veľa básní, niektoré i zdramatizovala, zhudobnila, a deti sprevádzala hrou na husliach. Veľa sa ich nezachovalo, nakoľko v r. 1979 prežila pracovný úraz, dopravnú haváriu, ktorú spôsobil iný, a nečakane navždy ukončila prácu s deťmi pre dlhodobý pobyt v nemocnici. Chýbali jej všetky deti, i tie z detského domova, ktoré navštevovali jej predškolské zariadenie. Niektoré si pri adaptácii v kolektíve vyžadovali veľké pedagogické úsilie všetkých učiteliek i zamestnancov školy.

Nemohla sa celkom rozlúčiť ani s deťmi s očnými poruchami, pre ktoré ako prvá v kraji zriadila triedu v spolupráci s FN v Trenčíne (1986). Vlastným úsilím i s pomocou personálu školskej jedálne zaškolila deti s bezlepkovou diétou (1985).

Až neskôršie opäť získala čas na písanie poézie pre dospelých a príležitostne pre najmladšiu dcéru, vnučku a vnúčika.

Dni prežité v radosťi a bolesti zakomponovala i do vlastnej tvorby – poézie, ktorú plánuje knižne vydať.

Marta Malániková sa venuje aj prednesu poézie z vlastnej tvorby i z tvorby významných slovenských poetov. Zúčastnila sa viackrát súťaži ako Vansovej lomnička, Koyšove Ladce, Kremnická barlička. Nedávno postúpila do celoslovenského kola súťaže Hviezdoslavov Kubín básňou od Milana Rúfusa *Tichý plač srdca*, a po hlbokom precítení obsahu básne dodáva, že je to plač srdca rodnej zeme.

Nekonečno

Viem, je to viac ako tento vzduch.
Viac ako krása nebeských dúh.
Viem, je to viac ako rytmus všetkých srdc.

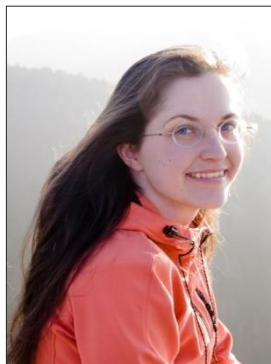
Je tam pre nás možnosť života?
Tam je veľký priestor pre dobro.
Tam je miesto pre nekonečnú lásku.

Je to iná cesta života.
Tam nie je vôbec priestor pre zlo,
len pre lásku. Tá nemá žitia vrásku.

Nekonečno pozná ľudský duch.
Viem, je to len jedna z ľudských túh.
Bože, spoj nás všetkých v jeden tlkot slz!

(Báseň Marty Malánikovej-Lúčnej zo zborníka Nepovinné čítanie 2)

Veronika Markovičová

Veronika Markovičová (1983) pôsobila v klube Omega od roku 1999. Po čase odišla na štúdiá...

Je absolventkou Filozofickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (teória a dejiny dramatických umení) a Katedry fotografie a nových médií Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave.

Uverejňovala básne v almanachoch Literárneho klubu Omega, v almanachu Saul (Spoločnosť autorov umeleckej literatúry; II/2001) a tiež v Trenčianskych novinách.

* * *

keby som chcela napísať všetko
do jedného riadku, vznikla by
modrá atramentová škvrna
(2001)

* * *

bystrouchý muž
nepočul ticho
s klincami

hlučne vdýchol
zabudnuté oči
(2003)

* * *

som tá,
ktorou som teraz

uprostred belosti snehu,
v tichu čakania na slová

som len obrazom svojich myšlienok
(2006)

Ján Maršálek

Ján Maršálek (1965) píše poéziu i prózu, venuje sa tiež literárnej kritike a publicistike. Patrí k zakladajúcim členom klubu Omega.

Literárne práce publikoval vo viacerých zborníkoch a periodikách (Katolícke noviny, Knižná revue, Kultúra, Literárny týždenník, Slovenské pohľady a iné), publikuje aj na internete. Viacero textov

má uverejnených v zborníkoch LK Omega.

Knižne mu doteraz vyšlo päť básnických zbierok: *Finta v žite* (spolu s Petrom Chorvátom, 1993), *Cesta z kruhu* (Odkaz, 2001), *Medzi nami* (Edícia Omega, 2001), *Privolávanie rána* (Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2008) a *Priečny rez* (Post Scriptum, 2012). V roku 2014 vydal knihu úvah *Cesta k bráne*, s podtitulom *Čítanie na každý deň*.

Včera a zajtra

Včera vysoko, zajtra možno inde,
v hlbokej jaskyni – v tme
vidíme niekedy viac a lepšie
do vnútra seba samého.

Kým dýcham, dúfam – deň čo deň
vyrážam na cestu, nevediac,
kedy nadíde posledná.

Dni sa už viažu do uzlíka,
slová ticho zapadajú do básne –
prší, dnes zostávam doma.

Slavka Miklošová

Slavka Miklošová (1973) je členkou trenčianskeho literárneho klubu od roku 2000. Píše poéziu. Publikovala v novinách Pokrok (Veľký Krtíš), v Trenčianskych novinách, v zborníkoch a almanachoch LK Omega.

Samota

Ani samota, možno,
nie je taká zlá,
len nesmie byť
nekonečne dlhá.

Somár

Na tvári smiech,
v srdci bôľ,
aké je ľahké
byť somárom!

Väzeň

Väzňom vo vlastnej koži
človek sa stáva,
keď srdce kričí,
ústa mlčia.
Dušu dusí tajomstvo života.
Za peniaze sa duša
nedá umyť...
môžeš smútiť –
ani svedomie kúpiť.

Stanislav Ondráš

Stanislav Ondráš (1956) pôsobí v klube Omega od roku 1998. O sebe a svojej literárnej tvorbe píše:

Verše som uverejňoval sporadicky v týždenníku *Predstih* (periodikum bývalého závodu ZŤS Dubnica n/V.) a nejakú tú báseň v denníku *Práca*, inak som to držal v šuplíku a potom prepisoval do zošita a neskôr aj do počítača.

V roku 2011 som vydal vo vlastnom náklade výber básní *Slovo dalo slovo*, za podpory rodiny, obce a kamarátov – na žiadosť detí, aby vraj mali pamiatku; dúfam, že sa to aspoň trochu vydarilo.

Pred rokom som sa zapojil aj do literárnej súťaže Willa Zerna v Hornom Srní. Dostal som ocenenie starostu obce. V októbri som si vyskúšal aj prednes na podujatí Koyšove Ladce (súťaž v recitácii pôvodnej ľúbostnej básne). Tretie miesto v kategórii do šesťdesiat rokov, nebolo to naj, naj... ale celkovo to bolo výborné, noví ľudia, nové zážitky...

Detstvo som prežil v Kameničanoch a u babky a dedka v Bolešove. Popri pasení husí či kráv sa dalo veľa čítať a s kamarátmi hrať futbal, vybíjanú a iné hry. Čítanie a šport mi zostali aj po skončení základnej i strednej školy. Od roku 1976 až do roku 2010 som pracoval v strojárскеj firme, naposledy na obchodnom úseku pri tvorbe cien a predkalkulácií. Teraz som už päť rokov na invalidnom dôchodku a teším sa zo svojich vnúčat, zo stretnutí v literárnom klube Omega, ďalej sa aktívne zapájam do činnosti v klube dôchodcov v Dubnici n/V., kde chodím spievať so skupinou Jesienka. Samozrejme, naďalej sledujem aj šport, veď som dlhé roky hral futbal a neskôr kolky, žiaľ, zdravie mi to už nedovolí.

Života kríž

Pozri sa, Pane,
na človeka,
ako svoj kríž
tápne nesie,
ktorý si ty, Pane,
niesol zaňho.
Nuž pozri, Pane,
akosi ťažko dýcha,
doteraz sa cítil
azda bohom,
teraz však
maličký je,
keď svetu má
dať zbohom.
Pozri sa, Pane,
na človeka
a povedz mu,
nech nenarieka,
veď život je
ako rieka,
čo tečie doďaleka,
až do mora, mora
tvojej lásky vteká.

Odchádzajúci deň

unavený deň
hrkotajúc odchádza
na kolesách
nočného vlaku
ospalo vezie
ospalých ľudí
do nočnej pohody

do ríše snov
utíchnu ulice
aj jasná hviezda
sťaby únavou
do noci zabliká
každý už usína
dievča i chlapec
autíčko bábika
hviezda ešte raz
ospalo zabliká

Zastal čas

mučivé ticho
v nemocnici
obúva si návleky
mučivé ticho
halí sa do deky
pri okne iba tak
obrátený k stene
s námahou veľkou
tichučko stonám
je počuť škripot
býzd náraz
mučivé ticho
nemé výkriky
všetko sa razom
zastrie zahalí
do bielej deky

(Básne Stanislava Ondráša zo zborníka Slovoobranie)

Marta Pepová

Marta Batková (Pepová) vstúpila do klubu Omega v roku 2004. Píše poviedky, venuje sa tiež recitovaniu vlastnej tvorby. Získala pochvalné uznanie HKPS (Trnavské pero prózy 2004) za poviedky *Stretnutie s anjelom* a *Trojlistok šťastia*.

Recitačné úspechy zaznamenala na podujatí Vansovej lomnička (2008–2009), poviedky *Výpoveď*, *Novoročné prekvapenie*.

Vlastnými slovami dodáva:

V detstve bola mojou duševnou potravou poézia. Moju prvú zbierku básní, od V. Reisela – *Cestička k domovu*, som vedela naspamäť. Neskôr sa sirota Podhradských – Viola stala mojím vzorom. Moje literárne začiatky sa rodili na ZŠ v písaní slohových prác, ktoré sa stali osnovou pri tvorbe poľovníckych poviedok. Okrem toho som rada maľovala, recitovala, spievala v školskom zborovom spevokole a pracovala v školskom časopise. Na hotelovej škole som pokračovala v recitovaní, písala som na žiadosť spolužiačok zaľúbené listy a milostné príbehy. Potom moje literárne pokusy ustúpili materským povinnostiam. Ako osamelá živiiteľka som sa sústredila na zabezpečenie slušného života a vzdelania pre moje tri deti. Po zamatovej revolúcii som bola často bez práce a učila som sa žiť s pribúdajúcimi chorobami. V súčasnej dobe sa vo verejnom živote neangážujem zo zdravotných dôvodov. Venujem sa ručným prácam, chalupárčeniu a pestovaniu bylín, ktorými si korením život. Pracujem na nových diétnych receptúrach málo známej nízko-histamínovej diéty a na príručke systému HCCP. Oprašujem cudzie jazyky, pretože občas zaletím do New Yorku, kde mám dve nádherné vnučky. Vtedy skutočne lietam nad oblakmi a snívam...

Výpoved'

Na pracovisku bolo dusno ako pred búrkou. Klebety o rušení firmy nás vťahovali do nezmyselných polemík a stupňovali strach z prepúšťania. Posledná kvapka horkosti spadla v podobe plenárneho „divadelného predstavenia“. Zinscenovali ho traja rýchlo vykvasení „podnikatelia“ s ekonomickým vyznaním. Vo vlastnej živnosti, kde cap bol záhradníkom, úspešne pestovali manko. Podľa ich vzoru „gazdovali“ skoro všetci zamestnanci. Malý kolektív bol rozoštvaný do niekoľkých skupiniek. Každá lobovala a hrala na svojom vlastnom piesočku. Spoločne sa zvíjali v kľbku intríg a pokúšali etickú menšinu spolupracovníkov. Bolo nás málo a príliš sme smrdeli človečinou, aby sme zapadli. A tak sme s obavami sledovali tragikomickú pohromu, v úvode ktorej rečnil trojhlavý drak.

Vypočuli sme si alibistický monológ jednej z hláv. Otázky pracujúcich komparzistov neboli v scenári. Dej urýchlil nástup blondínky, externej mzdovej účtovníčky s direktívnymi inštrukciami. Za výdatnej pomoci nastrčených agentov, v radoch pracujúcich, nasledovalo vyvrcholenie zámeru. Ľudia ďakovali a úslužne podpisovali svoje rozsudky s dvoj-troj mesačnými záväzkami. Pohár pretiekol!

Odmietla som sa správať ako nesvojprávna ovca v košiari. Ved' bol strážený vlkmi! Ihneď som požiadala o okamžité rozviazanie chorého pomeru. Dve kolegyne s rovnakou krvnou skupinou nasledovali moje konanie. Pretože sa rávalo s našou slepou vernosťou až „po hrob“, v zákulisí vypuklo zavýjanie so spíškou besných slín.

Skúšali nás zlomiť rôznymi zastrášovacími metódami. Za nami však verne stál zákon, nepochodili by. Vymysleli teda – pomstu. Označili nás za akýchsi „firemných nepriateľov“ a zakázali nám ďalší vstup na pracovisko. Potom zverejnili náš krok na javisku centrálnej vrátnice cudzej spoločnosti. Po tejto skúsenosti nám bolo ľúto dlhých rokov stagnovania v zajatí – prázdnoty. Konečne náš strach z neistoty ustúpil obrovskej úľave a optimisticky sme vykročili v ústrety slobode.

Jana Poláková

Jana Poláková (1948) stála pri zrode trenčianskeho literárneho klubu.

O sebe píše:

Trenčín je miestom môjho narodenia. Svoj aktívny pracovný život som prežila v kultúre, konkrétne vo Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne. S knižnicou spolupracujem aj naďalej ako seniorka v rámci Literárneho klubu OMEGA, ktorý som pomohla

pred dvadsiatimi rokmi založiť.

Ešte pár slov: Som vydatá, mám tri deti, troch vnukov a dve vnučky. Nenudím sa ani na dôchodku. Okrem Literárneho klubu OMEGA angažujem sa v Jednote dôchodcov, Akadémii tretieho veku, Únii žien. Zastávam funkciu predsedníčky Miestneho odboru Matice slovenskej v Trenčíne a mám veľa iných kultúrnych činností.

Literatúra a knihy boli a sú neodmysliteľnou súčasťou mojich voľno-časových aktivít od útleho detstva. Svoj život bez kníh a čítania si neviem predstaviť. Písanie v mojom prípade boli a ešte sporadicky sú informácie o podujatiach, príhovory na prezentáciách kníh, knižné doslovy (ak mi autori, hlavne z nášho klubu, veria, že to, čo napíšem, je úprimné a zo srdca).

Do ďalších rokov by som želala zdravie všetkým, lebo ho potrebujeme. Šťastie a pokoj v rodinnom živote, a tým, čo pracujú, úspechy v práci. Vtedy sa budeme tešiť z prítomnosti, zo stretnutí v klube a z literárnych úspechov všetkých milých členov OMEGY.

Lýdia Šimková

Lýdia Šimková (1956) píše prózu i poéziu. O sebe a svojich (nielen) literárnych aktivitách uvádza:

Narodila som sa v Martine ako Lýdia Malovcová, ale rané detstvo som prežila v Kysuckom Novom Meste, odtiaľ pochádzal môj otec. Na prelome rokov 1968–1969 som sa s mamou presťahovala do jej rodného domu v Kopci, vtedy to bola ešte samostatná

obec. V sedemdesiatych rokoch bolo zlučovanie obcí a Kopec prešiel pod strediskovú obec Košecké Podhradie. Kopec bola malá obec v lone Strážovských vrchov. Je tu nádherná príroda, kde ma moja babička priviedla k prírode, bylinkám, hubám. Boli to úžasné roky, plné radosti, zážitkov, slniečka a zdravého vzduchu. Základnú školu som absolvovala v Kysuckom Novom Meste a následne som pokračovala v Košeci. Strednú školu som absolvovala na internátnej škole v Piešťanoch – HŠ, v rokoch 1972–1976, keď som zmaturovala. Počas rokov strávených v Kopci som založila miestnu organizáciu SZM. Cez túto organizáciu sme organizovali veľa rôznych aktivít pre miestnu mládež, ale aj starších obyvateľov. V Košeckej ZŠ boli výborní učitelia a hlavne môj triedny Viktor Zermegh, ktorý nás zapájal do praktického života, viedol viaceré krúžky. Pre jeho prístup k nám žiakom som chodila hádam na všetky. No najviac úspechov som dosiahla v stolnotenisovom, kde som reprezentovala ZŠ v Košeci a tiež potom HŠ v Piešťanoch.

Moja matka pracovala v Trenčíne. Od zamestnávateľa dostala nájomný byt a môj trvalý pobyt sa zmenil na Trenčín (niekedy v roku 1972). Víkendy však patrili môjmu Kopcu, kde som rada chodievala, a tu som viac-menej prežila svoju mladosť.

Po strednej hotelovej škole som nastúpila do svojho prvého zamestnania. V roku 1977 som sa vydala, vychovali sme tri

deti. Prešla som viacerými zamestnaniami v Trenčíne. Umenie, štúdium a šport som mala vždy rada. Viac som sa začala sebe venovať po roku 2002, keď som nastúpila na Univerzitu tretieho veku pri Trenčianskej univerzite A. Dubčeka v Trenčíne. Štúdium mi dodalo nadšenia aj odvahy a začala som sa postupne venovať viacerým aktivitám, ktoré robím dodnes. Ukončila som tri rôzne odbory na UTV. Vyštudovala som magisterské štúdium. Prispievala som do univerzitného časopisu.

Do literárneho klubu ma priviedla pani Marta Batková-Pepová. Chcela som sa čo-to dozvedieť o literátoch z Trenčína a okolia, viac o literatúre a o dianí okolo slovenskej literatúry. V klube sa mi zapáčilo. Spoznala som tu zaujímavých ľudí a neustále spoznávam. K odvahe niečo napísať aj niekde uverejniť mi dopomohlo aj štúdium na univerzite tretieho veku, kde sme písali rôzne práce a referáty. Už štvrtý rok pracujem vo výbore LK Omega ako pokladníčka.

Veľmi rada mám neopakovateľné okamihy, ktoré sa dajú zachytiť fotoaparátom. Do fotoklubu ma zlákala Anička Hrabalová. Dnes som členkou fotostrediska pri TSK v Trenčíne, pracujem vo fotoklube ODA v Trenčíne a v Bratislave navštevujem UTV – odbor fotografia.

Od roku 2002 som členkou OZ Veronica v Trenčíne, kde tiež pracujem ako podpredsedníčka občianskeho združenia už niekoľko rokov. Tu je môj život spojený s prírodou a liečivými bylinkami, rôznymi besedami a krásnym skoro stočlenným kolektívom ľudí, ktorí milujú prírodu. Pre OZ organizujem už štvrtý rok tematické a náučné cesty po Slovensku i zahraničí, s cieľom navštíviť krásne a zaujímavé miesta, prírodu a poznávať susedov.

Svojho času som navštevovala aj výtvarné dielne organizované pri trenčianskej galérii, ale pre nedostatok času som musela na určitý čas túto aktivitu vypustiť.

Zverujem ti seba

Zverujem ti svoje oči,
nech krivda od nich bočí.

Zverujem ti svoje srdce
plné lásky, nehynúce.

Zverujem ti svoje telo,
pohladit' ho môžeš smelo.

Zverujem ti svoje sny,
nechcem život márnivý.

Zverujem ti svoje túžby,
snád' splnia sa mi. Kiežby!

Zverujem ti hĺbku svojich citov,
očakávam pochopenie, bez otáznikov.

Dala som ti všetko cenné,
čakám lásku, pochopenie.

Breza

Každé ráno sa dívam na teba,
breza moja nádherná.
Vánok ti sadol na konáre,
listy zachveli sa rozmarne.
Tíško a jemne rozpráva
tajný príbeh od rána,
o šťastí a hrdej láske,
sklamaní a každej vráske.

Helena Šteflovíčová

Helena Šteflovíčová (1943) patrí k dlhoročným členom klubu Omega. Píše poéziu i prózu.

Publikovala v Trenčianskych novinách, v publikáciách literárneho klubu a v zborníkoch zo súťaže Kremnická barlička.

Na margo svojej literárnej činnosti dodáva: Moje aktivity sú ovplyvnené zdravotnými ťažkosťami. Som zameraná na citové stránky života. Preto rada píšem poéziu a prózu a spracúvam témy, ktoré sa týkajú môjho života. Od roku 1999 chodím pravidelne na podujatie Kremnická barlička, kde som bola ocenená za svoju tvorbu. Od roku 1985 navštevujem trenčiansku knižnicu. V literárnej súťaži Studňa sa tajne s dažďom zhovára som dostala cenu primátora mesta Trenčín.

Čo je šťastie

Šťastie je to,
čo už bolo a nie je.

Šťastie je svetielko lásky,
ktoré sme zažali,
ktoré zhaslo a už nie je.

Šťastie je ako hviezda na nebi.
Tá hviezda je ako špión,
čo prezradí ti, aký má význam...

Lebo aj život
má svoj začiatok a koniec.

Tomáš Turner

Tomáš Turner (1972) vyštudoval filozofiu na Trnavskej univerzite, píše aforizmy, epigramy, básne... Publikoval v časopisoch a zborníkoch (Literárny týždenník, Dotyky, Trenčiansky žurnál, publikácie Literárneho klubu Omega).

V roku 2000 mu vyšla útlá zbierka veršov pod jednoduchým názvom *Básne*.

V novembri 2014 sa zúčastnil XXII. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže Jozefa Braneckého – Studňa sa tajne s dažďom zhovára. Bolo mu udelené druhé miesto v kategórii poézia. Súťažil s básňami *Modrá pesnička*, *Ranná pesnička*, *Fatum*, *Nevítaný hosť*, *Z mosta* a *Zo stredoveku*.

V roku 2016 mu v Edícii Omega vyšla zbierka aforizmov a epigramov *Aj ryba lieta*.

Ranná pesnička

s ránom vstanem
preč mám spánok
odovzdane
na mňa hľadiš zo sna
cez sklo okna

ma to máta
tvoja hlava
rozospatá
a v perinách spánok
o pol piatej

len mi znelo
slovo piesne
ku mne smelo
si vošla prahom dňa
spolu s ním

Ružena Viskupičová

Ružena Viskupičová (nar. 1930 v Hoste) – autorka literatúry faktu, etnografka, publicistka. V roku 1950 maturovala na gymnáziu v Galante, v rokoch 1976–78 absolvovala špecializačné pomaturitné štúdium v Nitre, odbor sociálno-právny. Začala pôsobiť ako učiteľka v Senci. Pôsobenie prerušil zlý kádrový posudok z rodiska. Našla si prácu v trnavskom cukrovare ako školská referentka. Keď sa mohla

vrátiť do školstva, pôsobila ako učiteľka malotriedky v Hostiach. Posledných dvanásť rokov pred dôchodkom pracovala v podniku Tatrasklo Trnava, kde mala na starosti sociálne plánovanie pre všetky sklárske podniky na Slovensku. Po odchode do dôchodku sa presťahovala do Trenčína.

Počas učiteľského pôsobenia v základnej škole v rodnej obci sa venovala národopisu v snahe zachovať dedičstvo otcov, staré kroje a zvyky. Zostavila a nacvičila dvojdielne folklórne pásmo pre deti *Vítanie jari* (obe časti vysielala Slovenská televízia). Pre mládež napísala divadelnú hru v troch dejstvách pod názvom *Svadba*, ktorej obsahom sú starodávne svadobné zvyky. Hru aj nacvičila a režírovala. Úspešne s ňou vystupovali po okolitých dedinách.

Dlhé roky publikovala v časopisoch (*Život*, *Slovenka*, *Funkcionárka*, *Beseda*) a v novinách (*Pravda*, *Hlas ľudu*, *Družstevné noviny*, *Víťazná cesta*, *Verejná správa*) príspevky rôzneho zamerania.

Je autorkou pozoruhodnej monografie *Get-Hoste / Pravek – 1231–1993*, v ktorej spracovala históriu rodnej dedinky v priereze štyroch tisícročí. Táto publikácia sa dočkala pozitívnych ohlasov zo strany laickej i odbornej verejnosti.

V posledných rokoch aktívne pracuje v rámci Literárneho klubu Omega, získala niekoľko ocenení v literárnej súťaži Jozefa Braneckého Studňa sa tajne s dažďom zhovára. Vydala publikácie: *Tak plynul čas* (výber z časopisecky publikovaných príbehov a cestopisných čít) a *Silné puto s rodnou zemou*, v ktorej píše o tom, čo dokázali naši krajanovia v USA, konkrétne sa venuje vybudovaniu česko-slovenského múzea s knižnicou (National Czek and Slovak Museum and Library).

Vianočná cesta domov

Opäť sú tu vianočné sviatky. V súvislosti s nimi sa mi vynára v pamäti tento príbeh spred mnohých rokov.

Doma sme boli štyri deti – dievčatá, bola som najstaršia z nich. Keďže sme boli chudobní, pre nás deti býval najkrajším a často jediným darčekom vianočný stromček. Mama ho zdobila, až keď sme pospali. Mráz, ktorý vládol v zimnej noci, okná na chudobných chalúpkach pokreslil ešte krajšími kvetmi ako na bohatých domoch. Možno tým chcel aspoň čiastočne odmeniť naše detské srdiečka. Snehové vločky sme chytali do otvorených dlaní, rukavice sme vtedy nemali, a s údivom sme pozerali, ako sa nám na teplej dlani roztápajú.

Po skončení ľudovej a strednej školy som študovala na gymnáziu. Z našej dedinky vlakové spojenie nebolo a priama autobusová doprava do sídla školy tiež nie. V teplejších mesiacoch školského roka som chodila na bicykli poľnými cestami, čím sa mi deväť kilometrová vzdialenosť dobrými cestami skrátila na sedem. Nevýhodou bolo, že v čase dažďa som cez zanikajúcu rieku Šárd musela bicykel preniesť na pleci. Pre pätnásťročné dievča to bolo náročné. Avšak za každého počasia som na vyučovanie prišla včas. V zimných mesiacoch som bývala v sídle školy. Domov som chodila iba na nedele a sviatky a veľmi som sa vždy tešila.

Tak to bolo aj na prvé Vianoce. Vtedy sa to všetko stalo. Zmeškala som vhodný spoj a následne pripoj. To znamenalo,

že v ten deň by som sa domov nedostala. No túžba byť čo najskôr doma bola taká veľká a ešte spojená s obavami rodičov o mňa, že som sa rozhodla ísť pešo. Pokiaľ som išla po vychodenej ceste bolo dobre, poľné vychodené neboli. Aby som si skrátila cestu, volila som trasu krížom cez polia. Panenská príroda, všetko nádherne biele, zaviate snehom. Nikde žiadne koľaje ani vyšliapaný chodník. Prvú časť vzdialenosti som zvládla bez nehody, na ďalšej som niekoľkokrát spadla. Nedala som sa, bola som mladá a húževnatá. Občas sa mi zľadovatený sneh preboril a ja som iba s námahou vytáhovala nohy.

Tak ako to pred Vianocami býva, dni sú krátke a skoro sa stmieva. Na cestu mi začal svietiť mesiac. Necelé dva kilometre pred cieľom, už v našom chotári na Kopeckých, neďaleko Sigot (skrýše poľného vtáctva), som bola z kĺzavého pohybu taká unavená, že som si musela odpočinúť. Sadla som si medzi dva záveje, mesiačik sa na mňa usmieval, mráz sa stupňoval a ja, pokým som bola od chôdze zohriata, som sa cítila príjemne. Vôkol tichučko. Začalo sa mi driemať, až som zaspala. Nevieam, koľko to trvalo, keď ma zo spánku hlasným škrekotom zobudil krdel' jarabíc. Strhla som sa. V polospánku som začala vstávať, ale čosi silnejšie a sladšie ma vrátilo späť. Znovu som si sadla, schúlila sa a ten sladký pocit sa vracal. Nemala som síl proti nemu bojovať. Upadla som do spánku. Nevieam, aký čas som sladko spala, keď sa ozval mocným hlasom bažant. Mozog sa prebral z letargie. V mrákotách som sa pozviechala.

Pomaly som si začala uvedomovať vážnosť situácie. Ak tu zostanem, zamrznem. Musím ísť. Ísť! Nohy som mala ako z olova. Nútila som sa, ako sa dalo. Ten posledný úsek mi trval dlhšie ako celá cesta predtým. Konečne som vošla do dediny a zbadala náš dom. S vypätím všetkých síl som prišla k nemu a zaklopala na zamknuté dvere. Mama mi otvorila a s veľkým prekvapením vyslovila otázku: „Ako si prišla?“ Ja som sa z posledných síl dotackala do jej náručia.

Vnútorne šťastie mi dodalo silu

Je koniec augusta a vysoké teploty lámu rekordy. Mám 85 rokov a posledné tri roky nemám odvahu vycestovať z mesta Trenčín. Avšak nastala situácia, keď som cítila povinnosť i napriek horúčavám vycestovať do Piešťan na svadbu netere Daniely, dcéry mojej mladšej sestry. Obaja rodičia už nežijú. Zastupovala som ich.

To bol ten hlavný dôvod, prečo som bola ochotná vycestovať v tridsaťpäť stupňovej horúčave na pravé poludnie v aute mojej dcéry s manželom. Šťastne sme prišli. Svadobný obrad bol dôstojný. Krásna nevesta. S manželom tvorili pár, z ktorého vyžarovalo šťastie.

Pred svadobnými hosťami, príbuznými novomanželov, bolo mojou úlohou uvítať hostí a pritom nezabúdať na neživých rodičov z nevestinej strany a otca zo strany ženícha.

Priznám sa, že som dosť dlho uvažovala, ako skĺbiť uvítanie hostí s vďakou rodičom, modlitbou pred jedlom a prípitkom novomanželom.

Nakoniec som sa rozhodla takto:

Vážení a milí svadobní hostia!

Z poverenia novomanželov vás srdečne a s úctou vítam, a ďakujem vám nielen za vaše dary, ale najmä za vašu prítomnosť, čím ste prispeli k prvým šťastným hodinám novomanželov Daniely a Jozefa.

Daniela a Jozef pred vstupom do manželstva navštívili svojich rodičov na cintorínoch, aby im vzdali úctu a vďaku za ich starostlivosť, ochranu a lásku. Ja, v mene mojom i vašom, pripájam sa k vďake rodičom.

Výzva k hosťom:

Prosím, povstaňte a pomodlíme sa Otče náš...

Výzva na prípitok:

Pozdvihnite poháre na zdravie, šťastie a dlhé harmonické manželstvo.

Prípítok na svadbe mojich rodičov

(obec Hoste – trnavské nárečie)

Učinil Pán víno z vody
na tí galilejské hody
v Galilejskej Káne
v tem kamenem žbáne.
Ja ho nesem v sklenice
ze ženíchovej pivnice.
Neni síce tokajské,
mosí šak byt ozajské.
Preto vzácne paničky,
mladé, staré mamičky,
pite z tejto skleničky,
by nevyschli jazýčky,
keré dicky rada melú,
dokál majú slinu vrelú.
Preto si len nalívajte
a na mna sa nedzívajte,
lebo víno, vínečko,
ty si jako slnέčko,
ked ta človek v seba leje,
ohien tvoj hned v tele hreje.

Kamil Weiner

Kamil Weiner (1946) je členom klubu Omega od roku 2013. Do okruhu jeho záujmov patrí poézia, próza, publicistika, prekladateľstvo, karikatúry, maľba, herectvo.

O svojom živote a tvorivej činnosti hovorí:

Poéziou som sa začal zaoberať seriózne až v roku 2006, keď som sa ocitol vo väzení. Bola mojou formou protestu proti nespravodlivosti v justícii. Humorom, zvlášť karikatúrou bez slov, som pomáhal aj spoluväzňom prekonávať každodenné obmedzenia, a to tak, že mohli so mnou spolupracovať vo výtvarnom krúžku, ktorý som viedol. Pretože aj ja som zostal bez slov a akýchkoľvek práv... Súčasne som bol spolupracovníkom a prispievateľom časopisu Dialóg.

S publicistikou som sa stretol už počas vojny v Juhoslávii, kde som spolupracoval ako prekladateľ a novinár s českými a slovenskými publicistami. Bol som spoluzakladateľom združenia novinárov Človek v ohrození, spolu s Andrejom Bánom, Patrikom Košickým, Petrom Juščákom, Patrikom Dubovským atď. V tých časoch som založil aj časopis BESA – Bohatstvo Európy, Slovensko i Albánsko, kde som bol hlavným redaktorom a vydavateľom. Mojou snahou bolo zblíženie oboch národov cez poéziu, históriu a umenie. Aby som korunoval túto moju snahu, vydal som *Slovník slovensko-albánsky a albánsko-slovenský*.

V Kosove som preložil knihu na pokračovanie do časopisu Zeri i rinise /Hlas mládeže/ od českého ataše Martina Dvořáka. Do albánčiny som preložil tiež knihu pre deti *Štvrtácka jar* od Slováka z Nového Sadu Juraja Tušiaka. Naopak, do slovenčiny som preložil knihu albánskeho autora Rifata Kukaja *Päťnohý zajac*. Dvojazyčne vyšla na Slovensku kniha

poézie v mojom preklade od Albánca Januza Krasničiho, žijúceho vo Švajčiarsku, s názvom *Vrátíme sa*. Román Bélu Illésa *Škiptári* vychádzal na pokračovanie v mojom preklade v časopise BESA a následne bol vydaný v Kosove.

Ako päťročného chlapca ma odviedol môj otec do vtedajšej Juhoslávie, odkiaľ pochádzal. Moja matka po dohode s otcom povolila môj odchod vzhľadom na zhoršujúce sa vzťahy medzi oboma štátmi. V dnešnom Macedónsku som skončil základnú školu a pedagogické vzdelanie som získal v Albánsku v meste Berat. Vzdelanie som si doplnil na Slovensku štúdiom výtvarnej výchovy a ruštiny na PdF UK v Trnave a neskôr na Arti dramatik /herectvo/ v Prištine. Ako herec som pracoval v Teatar na narodnostite v Skopje – Macedónia. Tam som spolupracoval ako scénograf a kostýmograf a tvorca divadelného plagátu. Na Slovensku som bol zamestnaný ako vychovávateľ, reklamný výtvarník a maliar pozadia v Československej televízii.

Moje prvé básnické pokusy boli uverejnené v srbských a albánskych študentských časopisoch.

Spolok albánskych spisovateľov v Rakúsku organizoval súťaž v tvorbe poézie a prózy v roku 2015, kde som získal dve tretie miesta. Na Slovensku som publikoval poéziu v zborníkoch vydávaných vo Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne a v zborníku literárnych prác *Ludovít Štúr mojimi očami*.

Karikatúry mi vychádzali najprv v študentských časopisoch v Juhoslávii. Tam som získal prvú cenu ako najmladší zahraničný karikaturista. Na Slovensku to bolo v časopise Roháč, Kocúrko a v Literárnom týždenníku. Získal som tretiu cenu v medzinárodnej súťaži karikaturistov v Belgicku v roku 2014, prvú cenu v maľbe v Poľsku a v roku 2012 som dostal tretiu cenu v súťaži Fraštacký trň v Hlohovci.

Ilustrácia: Kamil Weiner

Dušan Žember

Dušan Žember (1958) píše poéziu a piesňové texty, hrá a spieva v kapele 3D band (na CD s názvom *Dotyk leta* sú piesne s jeho textami).

Vydal zbierku veršov *Kradnutá láska na školskej lavici*, publikuje aj v zborníkoch literárneho klubu Omega a na internete.

O svojej tvorivej činnosti hovorí:

Piesňové texty píšem od pätnástich rokov života. Text na hudbu je vždy

dost' podstatne kontrolovaný slabikami a dĺžkami tónov, čo obmedzuje, alebo komplikuje život autorovi. A tak som sa po štyridsiatke rozhodol napísať si text, báseň, kde bude vládnuť iba slovo. Zapáčilo sa mi, že mám obrovskú slobodu a voľnosť. No a tak som pri tých básničkách zostal. Tie prvé som použil v zatiaľ jedinej zbierke. Dnes si píšem pre radosť básničky, ktoré volám „drobnôstky môjho života“. Je to niečo ako denník či spoveď duše, ktorá počas bežného života pocíti nejakú emóciu. Radosť, smútok, problém, skúsenosť, krivdu... No a to je zároveň inšpirácia a impulz na napísanie kratučkého pokusu o poéziu.

Literárny klub Omega mi bol hlavne na začiatku veľmi nápomocný – zorientovať sa a ujasniť si veľa vecí a problémov okolo písania poézie, prístupu k nej a vydania prvej zbierky.

Dnes je to pre mňa materský prístav, kde sa veľa dozvedám o dianí v literatúre, o literárnych súťažiach; je tu možnosť konfrontácie či zdravej kritiky a nakoniec aj príjemne prežitého času.

Poézia

Poézia je prechodník,
čo slovo s dušou spája...
Najšťastnejšia je,
keď ju šepkajú dvaja.

Cena lásky

Asi som za lásku zaplatil veľa,
pretože dnes mám tú najvyššiu kvalitu.
Vlastním lásku s veľkým L a viem isto!
Má ma rada, stojí pri mne a stojí tu.

Možno bol výpredaj a prišiel som práve včas,
pretože nie som príliš prachatý.
Možno som vyhral ako v lotérii.
A možno sme mali iba šťastie, ja a ty.

Minulosť

Len zopár krokov proti vetru.
Aspoň kúsok proti prúdu času.
Spomienky sa na biely stôl prestrú
a vyberiem si z nich tú našu.

Chvíľočka pokojná ako v tvojom lone
a v tom prítomnosť mi ruku podáva.
Pomýlený ako pavúk na záclone
a každá sekunda je prítomnosti poprava.

Eleonóra Žúrková

Eleonóra Žúrková (1953), členka Omegy od roku 2014, vlastnými slovami:

Písala som, ale neuverejňovala, skôr som sa venovala prednesu poézie. Ale to bolo zamladi. Pred pätnástimi rokmi som sa písaním poviedok a rozprávok vyrovnávala so smrťou otca. Napísala som ich viac než stovku a chcela ich vtedy vydať knižne. Jednu pre dospelých, druhá knižka bola určená deťom. Občas som ich niekomu prečítala, alebo napísala niečo na mieru, ale oficiálne uverejnené neboli. Väčšina je venovaná prírode, postrehom a sociálnej téme. Tá ma láka aj vo fotografii, ktorej venujem v posledných rokoch viac času.

Vyhovuje mi krátka forma, napadne mi niečo, napíšem. Mnoho času by som potrebovala na aktualizáciu, niečo by som možno vypustila, niečo napísala inak. A to potrebuje čas. Takže sa tomu budem venovať, keď budem veľká.

Aktivít mám veľa. Poviedku *Starý bicykel* som na konci roka 2014 poslala do celoslovenskej súťaže posádkových klubov Litera, kde bola ocenená prvým miestom.

Starý bicykel je zo života a mojich spomienok. Oslovil ale aj dnešnú mládež, čo ma potešilo.

Staršie práce, spojené s mojou profesiou či štúdiom, boli síce dobré a zaujímavé, ale literárnou tvorbou v pravom zmysle slova by som ich nenazvala.

Starý bicykel je vlastne moja prvotina. Mám ho rada a túto poviedku prikladám.

Starý bicykel

Nachodil sa čosi. Staručký bicykel, už to na ňom pomaličky aj vidno. Nanosil sa ľuďi, nákupov.

Stojí opretý zvonka stodoly, strecha ho už nekryje. Odložili ho ako nepotrebnú rárohu. Ešte dedko na ňom chodieval, spolu si rozumeli. On ho opravil, namazal, poprit'ahoval matičky.

No mladí, tí už chcú inak. Žiadne tvrdé perá, čo pevne pridržali širokú koženú sedačku, nie také rámy, gumy, brzdy treba, nie zastavovať pedálmi.

Starý sused by aj mladých o bicykel popýtal, nuž ale, či by ich neurazil?! Tak radšej chodí okolo, občas sa pri veteránovi pristaví, a keď ho nik nevidí, aj sa s ním pohovára. Keď už kamaráta nieto, aspoň „stará rároha“ mu ho pripomína. Ved' aj on si už tak pripadá – starý, nepotrebný. Načo je tu?

Tiež spomína na staré časy, občas bicykel posunie, aby aspoň tak naň nezatekalo, nepražilo slnko alebo nepadal sneh. Obaja majú rovnaké spomienky.

Prvý bicykel v dedine. To bolo dačo. A kto za čo vymenil jazdu – za jablko, gumipušku, požičať otcove obnosené čižmy... Aj z obeda čo-to oferovali.

Kto sedel, šliapal do pedálov cez celú dedinu a húf šarvancov ho sprevádzal s poriadnym krikom. Keď sa mu nohavica zamotala do reťaze, zrazu kotrmelec a riadna hrča na čele. Zožal posmech ten, kto si zabudol gate vysúkať. Nie v zlom, ale posmievali sa mu všetci.

Celá dedina žila novote. Najprv pre zábavu, potom do školy, neskôr Marku previezť, na lúky odviezť, potešiť. Občas mamke nákupy, na pole dačo doručiť. Veru neraz aj traktor naháňal, keď niečo zabudli. Neskôr za prácou chodili šťastní, že sa vezú. Vše ho očistili, premazali, dofúkali kolesá. Ak sa špajchle pri páde pokrivil, tie sa vymenili a bolo.

Zvykol si bicykel na toho, kto sa o neho staral. No čo už teraz. Kto sa postará? Stojí smutne a spomína, hrdza ho pomaličky zožiera. Občas deťúrence vytiahnu ho ešte na dvor, aby sa pobavili, zasmiali nad starinou.

Veľa sa zmenilo – bicykle, život, ľudia, životný štýl. Ubudlo romantiky. Nie pre všetkých. Dakto sa vyberie do hôr, na potulky, do prírody. Od bicykla sa chce, aby vybehol na strmé kopce, má prevody, svetlá pre bezpečnosť, odrazky, pohodlné sedačky, ľahšiu konštrukciu, bezpečné brzdy.

Starý bicykel stojí, pozerá, chápe, no čomusi predsa len nerozumie.

Nerozumie, prečo tu stojí opretý. Prečo ho nedajú dakomu, kto by mu rozumel, komu by pomohol. Ešte by vedel vykonať veľa užitočného.

Je rád, keď starý sused mozol'natou rukou pohladí ho po ráme ako koníka. On bol tátošík, vedel uháňať vo vetre, ani obrok nepotreboval.

Tak stoja obaja vedľa seba, chápu pocity toho druhého, rozumejú si navzájom.

Dvaja starí, nepotrební.

Obsah

Dejiny

Slovo na úvod – s. 6

Tak plyní čas – s. 7

Z klubového kalendára – s. 9

Publikácie

Nepovinné čítanie – s. 16

Nepovinné čítanie 2 – s. 18

Nepovinné čítanie 3 – s. 20

Dialógy s časom – s. 22

Otvorená krajina – s. 24

Priestor (2007) – s. 26

Priestor (2008) – s. 28

Slová dokorán – s. 30

Ars – Verbum (1/2012) – s. 32

Ars – Verbum (2/2012) – s. 34

Ars – Verbum (3/2012) – s. 36

Ars – Verbum (4/2012) – s. 38

Ars – Verbum (1/2013) – s. 40

Deje a nádeje – s. 42

Slovobranie – s. 44

Ludia

- Emília Bátovská* – s. 48
Ľubor Benkovič – s. 50
Mária Blaškovičová – s. 51
Tatiana Blichová – s. 52
Ján Bršlík – s. 54
Jaroslav Daniš – s. 55
Alexandra Hoštáková – s. 58
Anna Hrabalová – s. 60
Daniela Hricková (Mareková) – s. 63
Ján Hubinský – s. 64
Jaroslav Janečka – s. 66
František Jaroš – s. 70
Ol'ga Krajmerová – s. 72
Martin Lančarič – s. 74
Dušan Láznička – s. 77
Marta Malániková – s. 80
Veronika Markovičová – s. 82
Ján Maršálek – s. 83
Slavka Miklošová – s. 84
Stanislav Ondráš – s. 85
Marta Pepová (Batková) – s. 88
Jana Poláková – s. 90
Lýdia Šimková – s. 91
Helena Šteflovičová – s. 94
Tomáš Turner – s. 95
Ružena Viskupičová – s. 96
Kamil Weiner – s. 101
Dušan Žember – s. 104
Elonóra Žůrková – s. 106

TO SME MY

Zborník Literárneho klubu Omega
pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne

Vychádza s podporou mesta Trenčín

©

Texty, fotografie, ilustrácie:
Literárny klub Omega – autori

Logo edície: Ľubor Benkovič

Redakcia:

Ján Maršálek, Jana Poláková, Lýdia Šimková

Vydala

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne

Edícia Omega

prvé vydanie

2016

ISBN 978-80-85135-54-1

Sme aj na internete:

literarnyklub.blogspot.sk